امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات

دیپارتمنت فقه و قانون

کتلاک دیپارتمنت فقه و قانون

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست مطالب

مقدمه 1

معرفی مختصر پوهنځی شرعیات: 2

معرفی مختصر دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع لیسانس و ماستری): 2

دیدگاه و مأموریت پوهنځی شرعیات: 4

الف: دیدگاه: 4

ب: مأموریت: 4

دیدگاه و مأموریت دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع لیسانس): 4

الف: دیدگاه: 4

ب: مأموریت (رسالت) 4

دیدگاه و مأموریت دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع ماستری): 4

الف: دیدگاه 4

با: مأموریت (رسالت) 4

نیاز سنجی عمومی برای ایجاد دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع لیسانس): 5

نیاز سنجی عمومی برای ایجاد دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع ماستری): 5

اهداف دیپارتمنت فقه و قانون : 6

الف - اهداف عمومی دیپارتمنت فقه وقانون : 6

باء - أهداف آموزشی دیپارتمنت فقه و قانون: 6

جیم - أهداف رشته وی فقه وقانون: 7

توانائی ومهارت های محصلان دیپارتمنت فقه وقانون: 7

تسهیلات و امکانات تحصیلی و تدریسی دیپارتمنت فقه و قانون: 8

شرائط شمولیت در دیپارتمنت فقه و قانون: 9

الف - شرائط فراغت از مقطع لیسانس فقه وقانون: 9

ب - شرائط فراغت از مقطع ماستری فقه و قانون: 9

اوقات درسی دیپارتمنت فقه وقانون : 10

معیار های آزادی اکادمیک: 10

تشکیلات و مجالس دیپارتمنت فقه و قانون: 10

الف - تشکیل اداری : 10

۱- آمر دیپارتمنت:.....10
2 – اعضای کادر علمی:.....11
چگونگی تشکیل اعضای کادری علمی دیپارتمنت: 11
ب - مجالس دیپارتمنت فقه و قانون: 11
1 - مجالس به سطح دیپارتمنت 11
2 - مجالس به سطح کمیته ها 11
شیوه های تدریس در دیپارتمنت فقه و قانون 12
مفردات درسی دیپارتمنت: 12
پلان استراتیژیک دیپارتمنت فقه و قانون: 25
الف - محورهای اساسی ویا اهداف استراتیژیک پنج ساله 25
باء - اهداف عمومی و برنامه استراتیژیک 25
هدف اول: تاسیسات و زیربنا: 25
هدف دوم: انکشاف وتوسعه اکادمیک: 26
هدف سوم: معیاری سازی وارتقاء کیفیت تحصیل: 26
هدف چهارم: بلند بردن توانائی های تحصیلی،ریسرچ وتحقیق: 27
هدف پنجم: خدمات و تسهیلات لازم برای محصلان: 27
هدف ششم: سهم گیری در انکشاف جامعه: 27
هدف هفتم: استفاده از وسایل الیکترونیکی و تکنالوژی معلوماتی: 28
هدف هشتم: روابط با جامعه و محیط اکادمیک: 28
کادر علمی دیپارتمنت فقه و قانون: 29
روش و زبان تدریس در دیپارتمنت فقه و قانون: 32
ارزیابی های قابل تنفیذ در دیپارتمنت فقه و قانون: 32
۱ - ارزیابی مفردات: 32
۲ - ارزیابی استادان از طرف محصلان: 32
۳ - ارزیابی استادان از طرف آمریت دیپارتمنت:.....32
۴ - ارزیابی إداره دیپارتمنت از طرف استادان: 32
۵ - ارزیابی خودی استاد: 33
کمیته های دیپارتمنت فقه و قانون: 33

احصائیه فارغان ومحصلان موجود در دیپارتمنت فقه و قانون:.....35
الف – فارغان دیپارتمنت فقه و قانون:.....35
باء – محصلین موجود در دیپارتمنت فقه و قانون: 38
معیار ها، طرز العمل ها و پالیسی های قابل تعمیل در سطح دیپارتمنت فقه و قانون:.....39
الف - معیارها: 39
ب - طرزالعمل ها: 39
ج - پالیسی ها: 39
د - لوائح:.....39
معیار های استاد موفق 39
معیار های تقدیر استادان.....41
طرز العمل پذیرش اساتید در کدر علمی 41
طرز العمل انفکاک استادان 42
طرز العمل تخلفات و مجازات 42
طرزالعمل کمیته سمع شکایات نظم ودسپلین 43
بخش اساتید وکدر علمی 43
طرز العمل کمیته سمع شکایات ، نظم و دسپلین.....43
بخش محصلان.....43
پالیسی اخلاقی:.....44
۱ - بخش اساتید:.....44
۲ - بخش محصلان: 45
۳- بخش اکادمیک: 45
۴- بخش اداره: 46
پالیسي انصاف و عدالت: 46
الف:مکلفیت اساتید:.....46
ب: مکلفیت محصلان: 46
ج: مکلفیت اداره: 47

مقدمه

الحمد لله والصلاة و السلام علی رسول الله وعلی آله وأصحابه ومن والاه.

اما بعد!

پوهنتون سلام در سال ۱۳۸۸ه ش توسط عده ای از اساتید با تجربه در عرصه تدریس، تحقیق و پژوهش که در پوهنتون های معتبر ملی و بین المللی ایفای وظیفه نموده بودند، تأسیس شد، که هدف از تأسیس این نهاد علمی و تحصیلی تربیه و آموزش نسل جوان کشور با در نظر داشت کیفیت بلند و معیاری، و تربیه نمودن کادرهای علمی و متخصص در عرصه های مختلف زندگی، و در عین حال در چارچوب ارز شهای دینی و ملی بوده، تا از یک سو کشور عزیز ما از لحاظ کادرهای علمی متکی بخود گردیده، و از سوی دیگر نسل جدید این سرزمین از راه تحقیق و پژوهش در زمینه بهبود موارد اجتماعی، استقرار سیاسی، و پیشرفت اقتصادی سهم بگیرد.

زیرا اداره پوهنتون سلام باور دارد، که پیشرفت و استقرار سیاسی با تربیه و آموزش با کیفیت و معیاری، وبا التزام به ارزشهای دینی و ملی پیوند مستحکمی دارد.

یکی از مجالات علمی که پوهنتون سلام می تواند در آن مصدر خدمت شود، تأسیس دیپارتمنت فقه و قانون است که زیر سقف پوهنځی شرعیات قرار دارد که می تواند باز دهی خوبی باشد برای تربیه نمودن متخصصین از مقاطع لیسانس و ماستری.

بناءاً تقدیم افراد شایسته، متعهد و متخصص از قبیل دانشمندان فقه وقانون مدرسین، قضات، څارنوالان / ناظران و وکلای مدافع برای جامعه ما از مهم ترین رسالت و مأموریت این دیپارتمنت بشمار میرود.

باید تذکر نمایم که هم اکنون که دیپارتمنت فقه و قانون به گونه وسیعی مورد استقبال محصلین ذکور و اناث قرار گرفته و در هر سمستر در مقطع لیسانس و در هر سال در مقطع ماستری جلب و جذب داشته و صنوف درسی را تشکیل می دهد.

کادر علمی دیپارتمنت فقه و قانون دارای مدارک تحصیلی ماستری و دکتورا از پوهنتون های معتبر داخلی و بیرونی با داشتن رتب علمی از پوهنیار الی پوهاند میباشند که در خدمت هموطنان خویش رسالت تدریس را به پیش میبرند.

با احترام

آمریت دیپارتمنت فقه و قانون

معرفی مختصر پوهنځی شرعیات:

پوهنځی شرعیات و قانون در سال ۱۳۸۸ هـــ ش در چوکات پوهنتون سلام با تشکیل دو دیپارتمنت (تعلیمات اسلامی و فقه و قانون) تأسیس گردید که هدف از تأسیس این نهاد علمی تربیه و آموزش نسل جوان کشور بوده- تا نسل جوان کشور ما از لحاظ تخصص و کادر علمی متکی به خود بوده، و در آبادی کشور در عرصه تحصیلات عالی و رشته های مختلف سهم بارز داشته باشد.

زیرا پوهنځی شرعیات و قانون باور دارد که پیشرفت و ترقی در عرصه علمی و تحصیلی با تربیه و آموزش با کیفیت و معیاری، و با التزام به ارزشهای دینی و ملی پیوند مستحکم دارد، و همچنان در عرصه تخصص خویش برای قشر جوان کشور (بخش ذکور و اناث) با نظر داشت همه پرنسیپ ها و نو آوری های عصر نوین میخواهد، قیادت های متخصص و متعهد به سطح لیسانس و ماستر از قبیل:

دانشمندان علوم شرعی، استادان متخصص، امامان مساجد، خطباء ورزیده، دعوتگران بیدار، قضات پاک، څارنوالان لائق، وکلای مدافع حقوق بشر، و متخصصین قانون را برای جامعه خویش تقدیم نمایند، و درین راسته از هیچ گونه سعی و تلاش دریغ نمی دارد و این کار را از وظائف و مکلفیت های مهم و اساسی خویش میداند.

و هکذا قابل یاد آوری است که در وضعیت کنونی پوهنځی شرعیات و قانون بقدر کافی محصل دارد که ۳۵ ٪ آنرا ذکور و ٦٥ ٪ آنرا اناث تشکیل میدهد و در سه تایم (صبحانه، ظهرانه، شبانه) زمینه درسی برای محصلان با صنوف و تعمیر جداگانه برای طبقه ذکور و اناث مهیا میباشد.

در پوهنځی شرعیات و قانون دوره تحصیل در مرحله لیسانس ۴ سال بوده و مشتمل بر هشت سمستر می باشد و در هر سال طبق لائحه وزارت تحصیلات عالی دو سمستر خوانده می شود، و وقت درسی سمستر ١٦ هفته می باشد، و بعد از ختم سمستر در سه هفته امتحان نهائی اخذ میگردد.

تغییرکریدت ها و تعداد مضامین در هر سمستر صورت میگیرد. در سمستر هشتم محصل مکلف به نوشتن بحث علمی (پایان نامه) می باشد، که مناقشه و ارزیابی آن از طرف هیئت مؤظف دیپارتمنت، و دفاع آن بصورت منظم طبق لائحه مونوگرافها به پیش میرود. و شرط اساسی فراغت شمرده میشود.

در پوهنځی درس های نظری نسبت به درس های عملی و تطبیقی زیاد بوده، و درس های عملی در تخریج احادیث، دائر نمودن محکمه تمثیلی، سیمنارهای دعوتی، محاوره گروپی، سوال و جواب، مکلف ساختن محصلین به مطرح نمودن موضوع در صنف و کارخانگی در موضوعات مختلف صورت میگیرد، بناءاً محور بودن محصل در بخش های نظری و تطبیقی اساس برای پوهنځی شرعیات و قانون میباشد.

معرفی مختصر دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع لیسانس و ماستری):

دیپارتمنت فقه وقانون در چهارچوب پوهنځی شرعیات وقانون پوهنتون سلام یک دیپارتمنت فارغ ده در مقطع لیسانس و ماستری می باشد.

که مقطع لیسانس آن از آغاز فعالیت پوهنتون سلام در سال (۱۳۸۸) به فعالیت خود به شکل رسمی آغاز نموده است که از سال (۱۳۹۱) الی سال (1402) سمستر بهاری این دیپارتمنت به تعداد (1650) تن از محصلین ذکور واناث را فارغ داده، ومقطع

ما ستری این دیپارتمنت نیز از سال (1394) آغاز والی سال (1402) به تعداد (409) تن از محصلین ذکور واناث را فارغ داده اند، که تقریباً (55٪) فارغین آن در ادارات وارگانهای مختلف امارتی وسکتورهای خصوصی مصروف خدمت شده اند.

و همچنان این دیپارتمنت تا به حال (4) تن از اساتید دائمی در مقطع لیسانس و(4) تن اساتید دایمی در مقطع ما ستری دارند.

دیپارتمنت فقه وقانون از جمله دیپارتمنت های اساسی، تخصصی و فارغ ده بوده، که محصلان در سه تایم و دو مقطع تحصیلی – لیسانس و ماستری - مصروف تحصیل خویش در آن می باشند.

و دیپارتمنت فقه و قانون - در مقطع لیسانس - سه کاریکولم و مفردات درسی را تجربه کرده که کاریکولم اول توسط اعضای کادر علمی پوهنتون و بعد از تاییدی وزارت محترم تحصیلات عالی تطبیق شده، و کاریکولم دوم در زمان جمهوریت از طرف وزرات تحصیلات عالی تدارک دیده شده و هم اکنون در سمستر های پنجم الی هشتم این دیپارتمنت قابل تطبیق است، و کاریکولم سوم توسط امارت اسلامی تهیه و تدارک دیده شده که هم اکنون در سمستر های اول الی چهارم در حال تطبیق است.

و هم اکنون این دیپارتمنت دارای (193) تن محصل ذکور در مقطع لیسانس و دارای (67) تن محصل ذکور در مقطع ماستری می باشد.

و همچنان این دیپارتنمت دارای اساتید با تجربه با سویه های تحصیلی دکتوراه و ماستری بوده در مقاطع لیسانس و ماستری آن به گونه مخلصانه آماده خدمت برای جامعه اسلامی و مصروف وظیفه مقدس تدریس می باشند.

دیدگاه و مأموریت پوهنځی شرعیات:

الف: دیدگاه:

پوهنځی شرعیات و قانون مصمم است تا بسطح ملی در عرصه های تدریسی وتحقیقی و بالخصوص در تربیه کادرهای علمی و هدفمند بحیث یک نهاد نمونه ای وپیشگام تحصیلات عالی باشد- تا از یک طرف نیازمندی های نظام تعلیمی و قضائی کشور را بر آورده سازد، و از طرف دیگر در قضایای اختلافی راه و سطی و اعتدال را اختیار نموده جامعه را بشکل در ست رهنمائی نماید.

ب: مأموریت:

پوهنځی در حال حاضر از طریق تدریس و تقدیم خدمات تحصیلی به منظور رفع نیازمندی های فعلی جامعه و ترویج علم و دانش مصروف تربیهٔ کادرهای متخصص، هدفمند و مبتکر در جامعه میباشد

دیدگاه و مأموریت دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع لیسانس):

الف: دیدگاه:

دیپارتمنت فقه وقانون در چوکات پوهنځی شرعیات مصمم است تا به سطح ملی در عرصه های قضاء و څارنوالی و بخش های تدریس و تحقیق و بالخصوص در تربیه کادرهای علمی و هدفمند بحیث یک نهاد نمونه و پیشگام تحصیلات عالی باشد- تا از یک طرف نیازمندی های قضائی، عدلی، تعلیمی و تحصیلی کشور را بر آورده سازد، و از طرف دیگر در قضایای اختلافی راه وسطی و اعتدال را اختیار نموده جامعه را بشکل درست رهنمائی نماید.

ب: مأموریت (رسالت)

دیپارتمنت فقه وقانون در چوکات پوهنځی در حال حاضر از طریق تدریس و تقدیم خدمات تحصیلی به منظور رفع نیازمندی های فعلی جامعه و ترویج علم و دانش مصروف تربیهٔ کادرهای متخصص، هدفمند و مبتکر در جامعه میباشد.

دیدگاه و مأموریت دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع ماستری):

الف: دیدگاه

پوهنتون سلام، سعی می نماید تا برنامه های فوق لیسانس درین نهاد طوری رشد و انکشاف نماید که فرایند های علمی و پژوهشی اش در حوزه های علمی و عرصه های تحقیقی کشور و منطقه مورد پذیرش قرار گرفته و به حیث برنامه های موفق و پیش گام جایگاه خود را در بین نهاد های تحصیلی محلی و منطقوی تثبیت نماید.

با: مأموریت (رسالت)

برنامه های فوق لیسانس پوهنتون سلام برای نیل به اهداف علمی و تحقیقی اش سعی مجدانه بخرچ می دهد تا از طریق به راه اندازی فعالیتهای علمی و تحقیقی خدمات ارزنده درین عرصه انجام دهد و شخصیتهای علمی و کادر های متخصص و متعهد را به جامعه تقدیم نماید.

نیاز سنجی عمومی برای ایجاد دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع لیسانس):

دیپارتمنت فقه و قانون در پوهنتون سلام جهت اکمال نیازهای ذیل تأسیس گردیده است:

• اکثریت جوانان عزیز ماکه ازمکاتب، مدارس ولیسه ها فارغ میگردند، به دلیل مشکلات اقتصادی نمی توانند تحصیلات عالی خویش را بیرون ازکشور ادامه دهند. این در حالیست، که جامعه ما به کادرهای علمی و مسلکی در عرصه های قضاء، افتاء، دعوت، امامت، تدریس، خطابت، مسائل حقوقی و عدلی و قضایای فقهی نیاز جدی دارد، جهت بر آورده ساختن نیاز مندی های متذکره و تخفیف بار اقتصادی که در نتیجه تحصیلات عالی در بیرون از کشور بر جامعه ما وارد می شود، دیپارتمنت فقه و قانون پا به عرصه وجود گذاشت.

• از سوی دیگر کشور ما به یک قشر علمی و تخصصی نیاز جدی دارد، قشری که بتواند نظام قضائی و عدلی کشور را با شیوه های علمی، مسلکی و دقیق طبق نیازهای مبرم جامعه تحلیل و ارزیابی نموده و تغییرات لازم را جهت اصلاح و تطبیق آن پیشنهاد نماید.

• تربیت متخصصین علوم شرعی که منهج وسطیت و اعتدال اسلام را بشناسند تا بتوانند با اختلافات فقهی، و با تفسیرات مختلف نصوص شرعی تعامل درست نموده زمینه و فضای همزیستی میان مکاتب فقهی و فکری مختلف را در کشور میسر سازند.

• همچنان زمینه سازی برای تربیت نسل جوان در بخش های مختلف که امنیت و آبادی کشور را متحقق میسازد، از نیازهای مبرم ایجاد دیپارتمنت فقه و قانون بشمار میرود.

نیاز سنجی عمومی برای ایجاد دیپارتمنت فقه و قانون (مقطع ماستری):

دیپارتمنت فقه وقانون جهت بر آورده ساختن نیازمندی های ذیل تاسیس شده است:

نسل جوان کشور عزیز ما که از پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی فارغ میگردند، از یک طرف پوهنتونهای دولتی ظرفیت جذب تمام فارغان پوهنتون ها ومؤسسات تحصیلات عالی را ندارد و از جانب دیگر جوانان به اساس عدم توانمندی اقتصادی نمی توانند تحصیلات عالی فوق لیسانس خویش را در بیرون از کشور ادامه دهند. این در حالی است که جامعه ما به کادر های علمی و مسلکی در مجالات افتاء، قضاء، مسائل فقهی، حقوق عامه- نیاز جدی دارد.

همچنان تعداد زیادی از ارگان های عدلی و قضایی ما بشکل کافی کادر مسلکی و تخصصی ندارد و نیازجدی احساس میشود تا برایش بر آورده ساختن نیازمندی های متذکره، و تقلیل هزینه اقتصادی که در نتیجه تحصیلات عالی فوق لیسانس در بیرون از کشور بر جامعه ما وارد می شود دیپارتمنت فقه وقانون ایجاد گردد.

جامعه ما قسمی که تذکر داده شد به نسل علمی و تخصصی نیازی جدی دارد همچنان به اصلاح و تغیر دقیق مؤسسات عدلی و قضایی در مورد قضایای فقهی و مسائل فرعی نیز نیاز جدی دارد وآگاهی و تربیت نسل جوان کشور نقش مهم و ارزنده را در این راستا دارد.

تربیت اشخاص مسلکی در بخش علوم شرعی که منهج وسطیت و اعتدال اسلام را بشناسند تا بتوانند با اختلافات فقهی و فرعی، و با تعبیرات مختلف نصوص شرعی تعامل درست نموده، زمینه و فضای همزیستی میان مکاتب فقهی، و فکری مختلف را در کشور مهیا و برابر سازند، از نیاز های همیشگی ما است و این آرزو از طریق ایجاد چنین دیپارتمنت متحقق می شود.

زمینه سازی برای تربیه، ترویج علم و دانش، تعهد و تخصص در عرصه های مختلف زنده گی که سبب، رفاه و پیشرفت، ترقی و خود کفائی و سبب امنیت و صلح در کشور می گردد از نیازمندی های مبرم جامعه است که ایجاد دیپارتمنت فقه وقانون را مستلزم می شود.

اهداف دیپارتمنت فقه و قانون :

الف - اهداف عمومی دیپارتمنت فقه وقانون :

1) تقدیم نمودن علمای به جامعه افغانی که بصورت عموم فهم در ست از ا سلام دا شته با شد وبصورت خاص در ساحه تخصصی خود(فقه.اصول حقوق) آگاهی عمیق داشته باشد

2) آماده ساختن علمای که از راه تحقیقات معیاری در ساحه تخصصی مربوط خویش رهنمایی جامعه را بدوش بگیرد.

3) تقدیم نمودن کادرهای تخصصی دربخش قضا .څارنوالی ومسایل مربوط به آن که جوابکوی جامعه باشند

4) تقدیم نمودن کادرهای علمی تدریسی دربخش های فقه اصول فقه وحقوق

5) آکاه نمودن محصلین ومحصیلات از روش های استشباطی واجتمادی مذاهب مختلف فقهی . وهمچنان میتوانی اهداف رابشکل کلی درین نکات هم خلاصه نمود آموزشی .تحقیق . فتاوی . مدیریت.

باء - أهداف آموزشی دیپارتمنت فقه و قانون:

الف: تقدیم آن گونه دانشمندان و علما به جامعه افغانی که بصورت عموم از اسلام آگاهی کامل و فهم درست و سالم داشته ، و بطور خاص در ساحه تخصص خود (فقه و اصول فقه و قانون) آگاهی عمیق و برداشت دقیق داشته باشند.

ب: آماده ساختن علمایی که از راه تحقیقات معیاری در ساحه تخصص مربوطه خویش رهنمایی جامعه را به عهده گرفته بتوانند، و در وقت ضرورت در پروسه قانون سازی همکاری نمایند.

ج: یکی از اهداف عمده تأ سیس دیپارتمنت فقه و قانون اینست، که در رابطه به قضا و څارنوالی و مسائل مربوط به آن از طریق این دیپارتمنت کدرهای متخصص که جوابگوی ضرورت جامعه باشند تربیه شوند.

د: و هم از اهداف این دیپارتمنت این ا ست تا در ساحه تدریس فقه و ا صول فقه و قانون، برای برآورده ساختن ضرورتهای جامعه خود قدم های عملی برداشته، و به حد خودکفایی برسد.

ه: هدف دیگر این دیپارتمنت آگاه ساختن محصلین از روشها و راهکارهای استنباط مناهج مدارس مختلف فکری اسلامی از طریق تدریس مذاهب مختلف فقهی است، تا ازین طریق در جامعه به روش استنباط و برداشت رشد داده شده و در قضایایی فکری روحیه تحمل اختلاف و فرهنگ تعامل با اختلاف رشد داده شود.

و: آماده سازی عناصر متخصص و شخصیت های علمی و مبتکر در زمینه تدریس در دیپارتمنت فقه و قانون در بخش قضا و څارنوالی وکالت ودفاع، که بتوانند از راه نوشتن و تألیفات معتبر، نیازمندی های جامعه ما را بر آورده سازند.

جیم - أهداف رشته وی فقه وقانون:

1. ترتبیه اســاتید متخصــص و مســلکی برای مضــامین فقه، قواعد فقه، اصــول فقه، احکام، تقنین شریعت و فقه میراث.
2. شناخت اصول و ضوابط فقهی و قانونی با شیوه ها و روش های مختلف .
3. شناخت قضایای معاصر فقهی، اسباب اختلاف فقهاء و راه های بیرون رفت از آن.
4. شناخت راه وسطیت و اعتدال در مسایل اختلافی و اجتهادی و احترام به دیدگاه های همه فقهاء کرام.
5. رشد استعداد های محصلان در شناخت قضایای فقهی، استخراج احکام و اصول مذاهب فقهاء کرام.
6. حفظ و فهم درست از قواعد و متون فقهی در راستای حل مشاکل جامعه.
7. اگاهی از مراحل تاریخ التشریع و تدریج احکام الدین در صدر نبوت.
8. شناخت مجتهد شرائط اجتهاد و چگونگی استخراج مسائل فقهی.
9. رشد استعداد های محصلان در شناخت فتوی، ضوابط، شروط و شناخت مفتی.
10. شناخت مذاهب مشهور و غیر مشهور و اختلاف با امام مذهب در اصول داخلی مذهی و بیرون از آن.

توانائی ومهارت های محصلان دیپارتمنت فقه وقانون:

1. آموزش مهارت های افتاء، قضاء و بدست آوردن دانش قضائی نهادهای دولتی و غیر دولتی.
2. آموزش قواعد مرتبط به دعوی، دفاع و چگونگی اقامه آن.
3. توانائی- اجرای وکالت دفاع در قضایای مدنی و جزائی .
4. توانائی و حل و فصل مسائل حقوقی و عدلی- در جامعه .
5. توانائی و تحلیل قضایای معاصر فقهی و توضیحات مختلف نصوص شرعی با شیوه های علمی و مسلکی.
6. توانائی همزیستی با اقشار مختلف و پیروان مذاهب مختلف اسلامی.
7. توانائی اجرای وظیفه بحیث قضات و څارنوال در محاکم ملی و بین المللی.
8. توانائی مشوره دهی فقهی و حقوقی به ادارات مختلف دولتی و غیر دولتی.
9. توانائی اجرای تحقیقات علمی و پژوهشـــهای مورد نیاز در امور تعلیمات دینی، فقهی، عقیدوی، زبان عربی و سائر عرصه های مربوطه.
10. توانائی و انتقال تجارب علمی و مسلکی به نسل جوان کشور در عرصه فقه وقانون.
11. آموزش مهارت های تدریس، امامت و خطابت در نهادهای اکادمیک و مجامع عمومی.
12. آموزش مهارت های دعوت و تبلیغ در عرصه های مختلف.

تسهیلات و امکانات تحصیلی و تدریسی دیپارتمنت فقه و قانون:

دیپارتمنت فقه و قانون در زیر چتر اداره پوهنځی شرعیات پوهنتون ســلام قرار دارد و دارای ســهولتهای ویژه ی برای محصلین و محصلات عزیز خویش بوده، که از آن جمله می توان به موارد ذیل اشاره کرد:

1. اساتید متخصص و با تجربه، به سویه های دکتور، ماستر با رتبه های مختلف علمی.
2. محیط آرام، مطمئن با مصئونیت اکادیمیک و عرصه خدمات بهتر و باکیفیت.
3. ترانسپورت فعال، برای حمل و نقل استادان و محصلات.
4. تعمیر مناســب: تعمیر دیپارتمنت که در تعمیر پوهنځی شرعیات در جای مناســب با صــنوف وســیع و مجهز با وسائل درسی میباشد قرار دارد، و تعمیر دیپارتمنت فقه و قانون که در پوهنځی شرعیات قرار داشته، در وسط شهر کابل قرار دارد محصلین و محصلات به بسیار اسانی به آن رسیدگی کرده میتواند. آنعده محصلانیکه از فاصله دور می آیند از ترانسپورت پوهنتون و شخصی نیز استفاده صورت میگیرد تعمیر پوهنتون بسیار عالی و دارای همه سهولت های تدریس میباشد.
5. صنوف درسی: صنوف درسی دیپارتمنت با لوازم درسی مورد ضرورت مجهز بوده که به تعداد(37) باب صنف و مجهز به -LCDتخته ها ســفید و دیگر لوازم ضروری میباشــد. برای مضــامین تشــریحی جریان تدریس از طریق لکچر، محاضره و خواندن متون قدیم و جدید توسط اساتید و محصلان صورت میگیرد.

صــنوف درســی دیپارتمنت با لوازم سرد کننده از قبیل پکه و گرم کننده از قبیل بخاری های گازی نیز مجهز میباشــد، کیفیت تخته های سفید، چوکی صنوف قلم مارکر از کیفیت عالی برخوردار می باشد.

6. مرکز IT و کمپیوتر لیب: در دیپارتمنت فقه و قانون فقط برای یک مضــمون کمپیوتر از کمپیوتر لیب اســتفاده میشــود. اســتاد مضــمون بعد از ارایه درس نظری محصــلان خویش را به اطاق کمپیوتر میبرند و عملاً تدریس ذریعه کمپیوتر تدریس میگردد. و محصلین و محصلان عملاً در آن مصروف میباشند.
7. کتابخانه: کتابخانه دیپارتمنت زیر چتر پوهنځی است در بخش مضامین شرعی مجهز با داشتن کتابهای فقهی، شرعی و حقوقی غنی میباشد صدها جلد کتب شرعی در آن موجود است. در هر سمستر مسؤلین دیپارتمنت ها نیازی که به کتب دارد ذریعه مکتوب برای خریداری پیشنهاد می نماید. دیپارتمنت فقه وقانون برای بخش اناث و ذکور از کتابخانه های ویژه برخوردار است در هر وقت و تایم از آن استفاده صورت میگردد. علاوه از ین کتابخانه دیجتلی و شامله نیز بدسترس محصلان قراردارد.

آثار و تألیفات اساتید و مونوگرافهای محصلان نیز یک یک نسخه آن به هر دو کتابخانه اناث و ذکور ارسال میگردد.

8. مواد درسی:مواد درسی مطابق مفردات ترتیب شده است، و دیپارتمنت مفردات هر مضمون را از طریق مدیریت تدریسی در آغاز هر سمستر به دسترس نماینده های صنوف داده میشود تا در روشنی آن درس علی بصیرةٍ و آگاهی از طرف استاد و محصــل به پیش برود. در دیپارتمنت فقه و قانون کتب درســی و کتب ممد درســی نیز در کورس پالیســی مشــخص شــده اســت اکثریت مضامین دیپارتمنت کتب مشخص دارد که متون آن ها توسط اساتید تدریس میگردد.
9. تالارکنفرانســها: پوهنتون ســلام در مجموع یک هال بزرگ و کلان که گنجایش ۲۰۰ نفر محصــل را دارا میباشــد برای مجالس اساتید کنفرانسها، پروگرامهای گروپی سیمینارها، ورکشاپها، محاکم تمثیلی، و برنامه های علمی مختص شده است، که محصلین و محصلات دیپارتمنت فقه و قانون در پروگرامهای ویژه خویش از آن استفاده میکند.

شرائط شمولیت در دیپارتمنت فقه و قانون:

دیپارتمنت فقه و قانون فارغان صنوف (۱۲) مکاتب و شاگردان مدارس خصوصی افغانستان و همچنان فارغان (14) مدارس دینی، بعد از شرکت در امتحان کانکور عمومی که در حضـور هیئت وزارت تحصـیلات عالی اخذ می گردد نظر به نمرات معیاری بعد از مراحل ذیل و انتخاب رشته شامل دیپارتمنت فقه و قانون می گردند.

1 - داشتن تذکره تابعیت افغانی.

2 – داشتن سند فراغت از:

الف - صنف دوازدهم و یا معادل آن تائید شده وزارت معارف.

ب - صنف چهاردهم و یا معادل آن تایید شده وزرات معارف.

3 - داشتن جدول نمرات

الف - فارغان دوازده از (صنف دهم، یازدهم و دوازدهم) و یا معادل آنها تائید شده وزارت معارف.

باء - فارغان چهارده از صنف سیزدهم (سمستر اول و دوم)، وصنف چهاردهم (سمستر اول و سمستر دوم) و یا معادل آنها تائید شده وزارت معارف.

4. **خانه پُری فارم مخصوص پوهنتون سلام و بدست آوردن کارت امتحان کانکور.**
5. **کامیاب شدن در امتحان کانکور شرط اساسی شمولیت در دیپارتمنت است.**

الف - شرائط فراغت از مقطع لیسانس فقه وقانون:

1. **تکمیل نمودن کریدت های مطلوب دیپارتمنت فقه و قانون در جریان (هشت سمستر) چهار سال تحصیلی، و تکمیل نمودن کریدت های مطلوب دیپارتمنت فقه و قانون در جریان (چهار سمستر) دو سال تحصیلی برای فارغان صنوف چهارده مدارس دینی.**
2. **دفاع موفقانه بحث (مونوگراف) دوره تحصیلی لیسانس.**
3. **حفظ پاره اخیر قرآنکریم در طول هشت سمستر.**
4. **پابندی و رعایت نمودن همه مقررات و لوایح پوهنتون.**

ب - شرائط فراغت از مقطع ماستری فقه و قانون:

1. **تکمیل نمودن (۴۰) کریدت در دوران تحصیلی ماستری.**
2. **نگارش تیزس دورۀ ماستری و دفاع موفقانه از آن.**
3. **حفظ مقدار تعیین شده از قرآن کریم.**
4. **پابندی و رعایت نمودن همه مقررات و لوائح پوهنتون.**

اوقات درسی دیپارتمنت فقه وقانون :

- **تایم صبحانه برای طبقه ذکور و اناث.**
- **تایم ظهرانه برای ذکور و اناث.**
- **تایم شبانه ویژه ذکور.**

معیار های آزادی اکادمیک:

آزادی اکادمیک یک اصل است ولی از آنجائی که افغانستان یک کشور اسلامی و دارای یک قانون اساسی بوده، همه اتباع کشـــور به تطبیق و رعایت آن مکلف هســـتند. بناءً در چهارچوب دین مقدس اســـلام وقانون اســـاســـی افغانســـتان آزادئی های که دیپارتمنت فقه و قانون در عرصه اکادمیک دارد فشرده آن قرار ذیل است.

1. **در پوهنځی شرعیات وقانون هیچ گونه تبعیض میان محصلین و محصلات در عرصه انسانی و حقوقی شان وجود ندارد.**
2. **هر محصـــل بدون تبعیض جنســـی،زبانی، قومی، نژادی، مذهبی، عقیدتی، تنظیمی و مواقف ســـیاســـی و اجتماعی حق تحصیل در پوهنځی شرعیات وقانون را دارد.**
3. **استخدام اساتید و کارمندان بر اساس توانائی وظرفیت، بدون در نظرداشت روابط قومی، سمتی، مذهبی وتنظیمی صورت می گرد.**
4. **دروازه پوهنځی شرعیات بر روی همه اقشـار جامعه باز اسـت، هر واجد شرایط میتواند درین کانون علمی تحصـیلات عالی خویش را به پیش ببرد.**
5. **تعصب و روابط ناجائز نزد اداره پوهنځی وکادر علمی آن، رسمیت ندارد.**
6. **آزادی رأی و ابراز نظر در چارچوب قانون اساسی افغانستان و ارزش های دینی در عرصه آموزش وتدریس یک اصل پزپرفته شده نزد پوهنځی میباشد.**

کادر علمی دیپارتمنت فقه وقانون را همه اقشار ملت به اساس ظرفیت وتوانائی تشکیل می دهد، و همچنان تبعیض میان طبقه ذکور و اناث وجود نداشته واز هر دوطبقه بر اساس توانائی و ظرفیت موجود جذب میگردد.

تشکیلات و مجالس دپیارتمنت فقه و قانون:

الف - تشکیل اداری :

هر اداره برای پیشبرد امور محوله خویش گروپ کاری دارد که بأساس آن امور اداره را بشکل منظم و درست به پیش میرود بناءاً تشکیل اداری دیپارتمنت فقه وقانون قرار ذیل میباشد:

1 – آمر دیپارتمنت.

2 – اعضای کادر علمی.

۱- آمر دیپارتمنت:

مســـئولیت رهبری دیپارتمنت را به دوش داشـــته، ومطابق لایحه وظائف در رهنمائی همه امور، پلانها وبرنامه های دپیارتمنت به ریاست وپوهنحی جواب ده و مسؤل میباشد.

2 – اعضای کادر علمی:

اعضای کادر علمی در مطابق به لایحه وظائف اساسی خویش که تدریس و امور اکادمیک است را به بیش برده و در ضمن یک سلسله های ادارای که در سطح دیپارتمنت باشد با آمر دیپارتمنت همکاری می نماید و در پیشبرد امور کمیته ها و سایر پروگرام های آن نیز همکاری می نمایند.

چگونگی تشکیل اعضای کادری علمی دیپارتمنت:

در دیپارتمنت فقه وقانون دوقسم اعضای کادر علمی مصروف تدریس میباشد:

قسم اول:

اساتید دائمی میباشد که در هفته 30 الی 34 ساعت مسؤلیت تدریس به عهده دارند ودر ضمن آن ۸ ساعت موجودیت او در دیپارتمنت مطلوب وضروری می باشد، ومعاش خویش را از مدیریت مالی ماهوار بدست می آورند.

قسم دوم:

اساتید قراردادی میباشند که مسؤلیت آن مطابق عقد قرارداد بوده وحق الزحمه فی ساعات را در بدل تدریس بدست می آورند، و مکلفیت اداری ندارند.

ب - مجالس دیپارتمنت فقه و قانون:

دیپارتمنت فقه وقانون برای پیشبرد امور طبق لایحه وظائف در بخش های ذیل مجالس خویش را دائر میکند:

1 - مجالس به سطح دیپارتمنت

دیپارتمنت فقه و قانون مجالس خویش را طبق جدول کاری دائر میگردد و دیپارتمنت دارای یک کتاب تصاویب شورای علمی وصادره می باشد، و همه فیصله ها در کتاب شورای علمی درج می شود.

تشکیل مجلس دیپارتمنت ها قرار ذیل است:

1. **آمر دیپارتمنت بحیث مسول مجلس / شورا**
2. **سه تن از اعضاء دائمی پوهنځی بحیث عضو**
3. **ویک تن از اعضاء قراردادی بحیث عضو**

2 - مجالس به سطح کمیته ها

دیپارتمنت فقه وقانون دارای هفت کمیته فرعی بوده وهر کمیته تشکیل اعضاء مجالس ولایحه وظائف خاص دارد. که طبق جدول کاری، مجالس کمیته ها برای بهبود امور صورت میگیرد فیصله ها و تصاویب هر کمیته در کتاب مجالس مربوطه شان درج میگردد.

شیوه های تدریس در دیپارتمنت فقه و قانون

شیوه تدریس در دیپارتمنت نظر به مضمون مختلف بوده فقط محتوی مضمون نمی تواند تغییر درست در محصلان بیاورد بلکی روش و شیوه های مختلف تدریس میتواند درس و محتوی آنرا در اذهان محصلان ترکیز نمائید بناءاً در دیپارتمنت میتودهای مختلف بکار گرفته میشود که بعضی مهم آن قرار ذیل میباشد:

1. شیوه لکچر.
2. شیوه تحلیل و انکشافات.
3. شیوه سوال و جواب.
4. شیوه گروپی و گروهی.
5. شیوه نمایشی و تمثیلی.
6. شیوه عملی و تطبیقی.
7. شیوه نظری و خواندن متون.

این روش ها و میتودهای مختلف میتواند درس و محتوی آن را در اذهان محصلان ترکیز کند و محصلان میتواند از روش های مختلف اساتید استفاده اعظمی نمایند.

مفردات درسی دیپارتمنت:

مفردات درسی دیپارتمنت فقه و قانون در یک جدول که از طرف وزارت تحصیلات عالی ارسال گردید در ١٦ محاضره درج گردیده است، در آن عناوین اصلی و فرعی به حجم کریدت مضمون تحریر گردیده است، کتاب درسی و کتابهای ممد درسی در آن در ابتداء و انتهاء مفردات درسی بصورت واضح با تعداد کریدت مضمون و استاد مضمون تحریر گردیده است.

در حدود ٩٠ ٪ از چپتر ها و یاداشت های پراگنده جلوگیری شده است و در دیپارتمنت ترکیز به متون اصلی و کتب تخصصی و اساسی می باشد بعضی استادان کتب خویش را چاپ نموده و به دسترس محصلان قرار داده است که از آن جمله قواعد فقهی- نظام اقتصاد اسلام و قواعد افتاء می باشد.

هم اکنون دو کاریکولم در سطح دیپارتمنت تطبیق می شود به این تفصیل که از سمستر اول الی چهارم نصاب امارت اسلامی تطبیق است و از سمستر پنجم الی هشتم نصاب زمان جمهوریت تطبیق می باشد، که با گذشت هر سمستر نصاب ترتیب شده امارت اسلامی در حال پیشرفت و جایگزینی نصاب گذشته می شود:

لومړی کال: لومړی سمستر										
شمیره	مضمون	کوډ	د مضمون نوعیت	د کریډټونو شمیر	د اونۍ درسي ساعتونو شمیر				د تدریس مسؤول ډیپارټمنټ او پوهنځی	مخ اړ	کتنې
1	الحفظ والتجويد (النصف الأخ من جزء30)	SL.IL.0106	اساسي	۲	۱	۲		۳	تفسیر	نه لري	
2	العقيدة(1) (الإلهيات)	SL.IL.0107	اساسي	۲	۲			۲	عقیده او فلسفه	نه لري	
3	الحديث) ۱(	SL.IL.0108	اساسي	۲	۲			۲	اسلامي تعلميات	نه لري	
4	فقه العبادات) ۱((الصلاة والصيام)	SL.IL.0109	تخصصي	۲	۲			۲	فقه او قانون	نه لري	
5	تاريخ التشريع	SL.IL.0110	تخصصي	۲	۲			۲	فقه او قانون	نه لري	
6	السيرة (فقه السيرة)	SL.IL.0111	اساسي	۲	۲			۲	اسلامي تعلميات	نه لري	
7	مبادي حقوق	SL.IL.0112	اساسي	۲	۲			۲	حقوقو پوهنی	نه لري	
8	اللغة العربية(1) (الصرف)	SL.IL.0113	اساسي	۲	۱	۲		۳	اسلامي تعليمات او عربی ادبیات	نه لري	
9	چاپېريال ساتنه	SL.IL.0102	ټول شمول	۱	۱			۱	چاپېريال ساتنې پوهنځی	نه لري	
10	د افغانستان معاصر تاريخ	SL.IL.0103	ټول شمول	۲	۲			۲	ټولنیز علوم	نه لري	
		ټولټال		۱۹	۱۷	۴		۲۱			

لومړی کال: دوهم سمستر										
شمیره	مضمون	کوډ	د مضمون نوعیت	د کریډټونو شمېر	د اونۍ درسي ساعتونو شمېر				د تدریس مسؤول ډیپارټمنټ او پوهنځی	مخ اړ	کتنې
1	العقيدة) ٢ ((النبوات)	SL.IL.0207	اساسي	٢	٢			٢	عقیده او فلسفه	SL.IL.0107	
2	الحديث) ٢ (	SL.IL.0208	اساسي	٢	٢			٢	اسلامي تعلیمات	SL.IL.0108	
3	(الزكاة والحج))٢(فقه العبادات	SL.IL.0209	تخصصي	٣	٣			٣	فقه او قانون	SL.IL.0109	
4	فقه الأحوال الشخصية (1)	SL.IL.0214	تخصصي	٢	٢			٢	فقه او قانون	نه لري	
5	علوم الحديث	SL.IL.0215	اساسي	٢	٢			٢	اسلامي تعلیمات	نه لري	
6	حقوق اساسي عمومي	SL.IL.0216	اساسي	٢	٢			٢	حقوقو پوهنځی	نه لري	
7	علوم القرآن	SL.IL.0217	اساسي	٢	٢			٢	تفسیر	نه لري	
8	اللغة العربية (٢) (قواعد النحو)	SL.IL.0213	اساسي	٢	١	٢		٣	اسلامي تعلیمات او عربی ادبیات	SL.IL.0113	
9	المنطق القديم	SL.IL.0218	اساسي	٢	٢			٢	عقیده او فلسفه	نه لري	
10	اسلامي تاريخ	SL.IL.0219	اساسي	٢	٢			٢	ټولنیز علوم	نه لري	
		ټولټال		٢١	٢٠	٢		٢٢			

دوهم کال: دریم سمستر										
شماره	مضمون اساسي	کود	د مضمون نوعیت	درسي ساعتونه	نظري	تطبیقي	عملي	مجموعه	اړوند څانګه	ملاحظات
۱	العقده (السمعات) (3)	.IL .03Sh ۰۷ . ۰۳	اساسي	۲	۲			۲	عقیده او فلسفه	
۲	التفس) ۱(	.IL .03Sh ۲۰ . ۰۳	اساسي	۲	۲			۲	تفسیر	
۳	أحاد ث الأحام) ۱(	.IL .03Sh ۲۱ . ۰۳	تخصصي	۲	۲			۲	حدیث	
٤	فقه الأحوال الشخصة)۲(	.IL .03Sh ١٤ . ۰۳	تخصصي	۲	۲			۲	فقه او قانون	
٥	أصول الفقه) ۱(	.IL .03Sh ۲۲ . ۰۳	تخصصي	۲	۲			۲	فقه او قانون	
٦	الإسلام حقوق الإ سان	.IL .03Sh ۲۳ . ۰۳	اساسي	۲	۲			۲	فقه او قانون	
۷	إنجلة	.IL .03Sh ۰٤ . ۰۳	ټول شمول	۲	۲			۲	ادبیات	
۸	حقوق العمل والتأمينات الاجتماعة	.IL .03Sh ۲٤ . ۰۳	تخصصي	۲	۲			۲	حقوق	
۹	المنطق الجد د	.IL .03Sh ۲٥ . ۰۳	اساسي	۲	۲			۲	عقیده او فلسفه	
۱۰	اللغة العة) ۳((قواعد النحو)	.IL .03Sh ۱۳ . ۰۳	اساسي	۲	۲			۲	اسلامي تعلیمات /عربی ادبیات	
	ټولټال کریډیټ			۲۰	۲۰			۲۰		

دوهم کال: څلورم سمستر									
شماره	مضمون اساسي	کود	د مضمون نوعیت	درسي ساعتونه	نظري	تطبیقي	عملي	مجموعه	اړوند څانګه	ملاحظات
۱	التفسير) ۲(	۰٤Sh.IL. ۲۰	اساسي	۲	۲			۲	تفسير	
۲	(المعاملات) أحاد ث الأحـام) ۲(	۰٤Sh.IL. ۲۱	تخصصي	۲	۲			۲	حديث	
۳	(البيوع) فقه المعاملات) ۱(	۰٤Sh.IL. ۲٦	تخصصي	۲	۲			۲	فقه اوقانون	
٤	القانون الجنا العام فقه الجنا ات) ۱ (مقارنا	۰٤Sh.IL. ۲۷	تخصصي	۲	۲			۲	فقه اوقانون	
٥	أصول الفقه) ۲(	۰٤Sh .IL. ۲۲	تخصصي	۲	۲			۲	فقه اوقانون	
٦	مقارنة الأد ان	۰٤Sh .IL. ۲۸	اساسي	۲	۲			۲	عقيده اوفلسفه	
۷	مـادئ الاقتصاد	۰٤Sh .IL. ۲۹	اساسي	۲	۲			۲	اقتصاد	
۸	د اسا قوانـنو فق تخـج او تحلـل	۰٤Sh .IL. ۳۰	تخصصي	۱	۱			۱	حقوق	
۹	قضا او عد مسل اخلاق	۰٤Sh .IL. ۳۱	تخصصي	۲	۲			۲	کلینیک حقوقی	
۱۰	(الـلاغة) اللغة العـة) ٤(	۰٤Sh .IL. ۱۳	اساسي	۲	۲			۲	اسلامی تعلیمات/ عربی ادبیات	
	ټولټال کریډیټ			۱۹	۱۹			۱۹		

صنف سوم – سمستر پنجم – رشته فقه و قانون									
شماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریدیت	دیپارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پیشنیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	حدیث احکام (3) (معاملات)	SL_IL0517	تخصصی	2	تعلیمات اسلامی	2		2	32	0217SL_IL
2	فقه(5) (دعوی)	SL_IL0510	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	0109SL_IL
3	اصول فقه (3)	SL_IL0519	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	0419SL_IL
4	مقارنه ادیان	SL_IL0531	اساسی	2	عقیده و فلسفه	2		2	32	ندارد
5	علم میراث (1)	SL_IL0532	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
6	قواعد کلیه فقهی	SL_IL0533	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
7	حقوق جزای خصوصی در فقه و قانون	SL_IL0534	تخصصی	1	فقه و قانون	1		1	16	0427SL_IL
8	تحلیل فقهی قانون مدنی	SL_IL0535	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	0426SL_IL
9	حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون	SL_IL0536	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	0428SL_IL

10	مبادی اقتصاد	SL_IL0537	اساسی	1	فقه و قانون/ اقتصاد	1		1	16	ندارد
11	کریمنولوژی	SL_IL0538	تخصصی	1	پوهنځی حقوق	1		1	16	ندارد
12	نگارش حقوقی 1	SL_IL0539	کارعملی	2	کلینیک حقوقی	1	2	3	48	ندارد
مجموعه کریدیت ها و ساعات درسی در یک سمستر				21	---				352	--

لیست مضامین اختیاری سمستر پنجم رشته فقه و قانون							
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریدیت	دیپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر
					نظری	عملی	مجموع	

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریدیت	فیصدی بر اساس کریدیت
1	اساسی	5	2.99%
2	تخصصی	14	8.38%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	0	0%
4	کار عملی و منوگراف	2	1.2%

صنف سوم – سمستر ششم – رشته فقه و قانون									
شماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریدیت	دیپارتمت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پیشنیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	تفسیر آیات احکام(3)	0616SL_IL	تخصصی	3	تفسیر	3		3	48	0107SL_IL
2	فقه (6) (وسایل اثبات)	0610SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	0510SL_IL
3	اصول فقه (4)	0619SL_IL	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	0519SL_IL
4	علم میراث(2)	0632SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	0532SL_IL
5	حقوق تجارت در فقه و قانون (1)(کلیات)	0640SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
6	اصول محاکمات مدنی در فقه اسلامی	0641SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	1	2	3	48	ندارد
7	حقوق اداره	0642SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون/حقوق	2		2	32	ندارد
8	کریمنالستیک	0643SL_IL	تخصصی	1	پوهنځی حقوق		2	2	32	0538SL_IL

9	نگارش حقوقی 2	SL_IL0639	کار عملی	1	کلینک حقوقی		2		32	0539SL_IL
10	روش تحقیق	0644SL_IL	کار عملی و منوگراف	2	عقیده و فلسفه	1	2	3	48	ندارد
11	اختیاری	---	اختیاری	2	دیپارتمت ها	--	--	--	--	ندارد
مجموعه کریدیت ها و ساعات درسی در یک سمستر				21	---	--	--	--	368	--

لیست مضامین اختیاری سمستر ششم رشته فقه و قانون

شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریدیت	دیپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر
					نظری	عملی	مجموع	
1	جهان اسلام	0645SL_IL	2	عقیده و فلسفه	2		2	32
2	اصول دعوت و فن خطابت	0646SL_IL	2	عقیده و فلسفه	1	2	3	48

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریدیت	فیصدی بر اساس کریدیت
1	اساسی	2	1.2%
2	تخصصی	14	8.38%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	2	1.2%
4	کار عملی و منوگراف	3	1.79%

صنف چهارم – سمستر هفتم – رشته فقه و قانون									
شماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریدیت	دیپارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پیشنیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	حدیث احکام(4) (جنایات و حدود)	SL_IL 0717	تخصصی	2	تعلیمات اسلامی	2		2	32	SL_IL 0217
2	فقه(7) (احکام جنایات)	0710SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0109
3	اصول فقه (5)	0719SL_IL	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0619
4	قواعد افتاء	0747SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0533
5	نظام سیاسی اسلام	0748SL_IL	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
6	حقوق تجارت در فقه قانون (2)(شرکتها)	0740SL_IL	تخصصی	1	فقه و قانون	1		1	16	SL_IL 0640
7	اصول محاکمات جزایی در فقه اسلامی	0749SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	1	2	3	48	ندارد
8	نظام مالی و بانکداری اسلامی	0750SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0537
9	طب عدلی	0751SL_IL	تخصصی	2	پوهنتون طبی	1	2	3	48	SL_IL 0643
10	روش قانونگذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین	0752SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	1	2	3	48	SL_IL 0109 0111
11	کلینیک حقوقی	0753SL_IL	کار عملی و منوگراف	2	کلینیک حقوقی		2	4	64	ندارد
مجموعه کریدیت ها و ساعات درسی در یک سمستر				21	---				416	--

لیست مضامین اختیاری سمستر هفتم رشته فقه و قانون							
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریدیت	دیپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر
					نظری	عملی	مجموع	

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریدیت	فیصدی بر اساس کریدیت
1	اساسی	4	2.39%
2	تخصصی	15	8.98%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	0	0%
4	کار عملی و منوگراف	2	1.2%

صنف چهارم – سمستر هشتم – رشته فقه و قانون									
شماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریدیت	دیپارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در	پیشنیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	تفسیر آیات احکام (4)	SL_IL 0816	تخصصی	3	تفسیر	3		3	48	SL_IL 0107
2	فقه (8) (احکام جنایات)	SL_IL 0810	تخصصی	3	فقه و قانون	3		3	48	SL_IL 0109
3	قضایای فقهی معاصر	SL_IL 0854	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0747
4	اصول فقه (6)	SL_IL 0819	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0719
5	فقه مقارن بین مذاهب	SL_IL 0855	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0109 0533
6	نظریه ملکیت در فقه و قانون	SL_IL 0856	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
7	حقوق جزای بین المللی	SL_IL 0857	تخصصی	2	فقه و قانون / حقوق	2		2	32	SL_IL 0428
8	منوگراف	SL_IL 8508	کار عملی	2	دیپارتمنت مربوطه		4		64	SL_IL 0644
9	اختیاری	---	اختیاری	2	دیپارتمنت ها	--	--	--	32	ندارد
مجموعه کریدیت ها و ساعات درسی در یک سمستر				20	---				352	--

لیست مضامین اختیاری سمستر هشتم رشته فقه و قانون							
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریدیت	دیپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر
					نظری	عملی	مجموع	
1	مقاصد شریعت	SL_IL0859	2	فقه و قانون	2		2	32
2	مذاهب فکری معاصر	SL_IL0860	2	عقیده و فلسفه	2		2	32

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریدیت	فیصدی بر اساس کریدیت
1	اساسی	2	1.2%
2	تخصصی	14	8.38%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	2	1.2%
4	کار عملی و منوگراف	2	1.2%

پلان استراتیژیک دیپارتمنت فقه و قانون:

الف - محورهای اساسی ویا اهداف استراتیژیک پنج ساله

اهداف مشخص برنامه استراتیژیک پنج ساله که قرار است دیپارتمنت فقه و قانون در طی پنج سال به آن نائل گردد در کتگوری های ذیل دسته بندی گردیده است.

1. **تاسیسات و زیربنا: دیپارتمنت فقه وقانون باید دارای دفاتر و صنوف درسی معیاری مستقل باشد تا نیازمندی های علمی واداری در آن مرفوع گردد.**
2. **انکشاف و توسعه اکادمیک: دیپارتمنت فقه و قانون برنامه های انکشافی،تحقیقاتی و توسعوی مورد ضرورت جامعه، استادان، محصلان و نصاب تحصیلی از اهداف استراتیژیک خویش طی پنج سال آینده میداند.**
3. **معیاری سازی وارتقاء کیفیت تحصیل: برای آنعده محصلان که در تخصص خویش متمایز،منتج و موثر به جامعه وافراد باشند**
4. **بلند بردن توانایی های تحصیلی،ریسرچ و تحقیق علمی: بلند بردن توانایی های تحقیقات درعرصه های که جامعه به آن نیاز دارد از قبیل ا صول قانونگذاری،قضایای معاصرفقهی، وقوانین تا از یک جهت تحقیقات درین بخش پیشرفت نماید و از طرف دیگر نیاز شرعی،حقوقی وقانونی جامعه بر آورده شود.**
5. **خدمات وتسهیلات لازم برای محصلان: اداره و رهبری سالم می تواند تسهیلات لازم رابه ا ستادان و محصلان فراهم ساخته واعتماد انان را برای کار صادقانه بدست بیاورد که این روحیه میزان کیفیت خدمات وتسهیلات را بالا برده وفعالیت ها را بیشترمعیاری میسازد.**
6. **سهم گیری در انکشاف جامعه: اداره دیپارتمنت فقه و قانون تاحد امکانات میکوشد، تاهمه فعالیت های شان مطابق خواسته های جامعه و جوابگوی پاسخ های باشد که جامعه به آن رو برو است، پوهنځی خودرا از جامعه منفصل نمی داند،بلکی خودرا یک عضو فعال در انکشاف و پیشرفت جامعه سهیم میداند.**
7. **استفاده از وسایل الیکترونیکی و تکنالوژی معلوماتی : دیپارتمنت فقه و قانون تلاش می ورزد تا درعرصه تدریس،تحقیق وارتباط بین محصلان واستادان از منابع علمی و تکنالوژی عصری استفاده نماید.**
8. **روابط باجامعه و محیط اکادمیک: ارتباطات داخلی وخارجی با پوهنتون ها ونهاد های علمی و شریک ساختن د ست آوردهای پوهنځی با جامعه و مردم، وا ستفاده از تجارب وخدمات یکدیگر را یک ضرورت و از اهداف ا ستراتیژیک دیپارتمنت محسوب میداریم.**

باء - اهداف عمومی و برنامه استراتیژیک

هدف اول: تاسیسات و زیربنا:

1. **داشتن دفاتر خاص برای دیپارتمنت.**
2. **داشتن صنوف مجهز درسی برای محصلان.**
3. **ایجاد دفتر جداگانه برای اساتید.**
4. **داشتن یک اطاق جداگانه برای مطالعه اساتید.**
5. **فراهم سازی خدمات انترنتی برای اساتید به غرض ستهیلات مناسب در بخش تدریس و تحقیق.**
6. **کتابخانه مستقل برای بخش ذکور و اناث.**
7. **فراهم سازی امکانات درسی معاصر برای اساتید و محصلان.**

8. تسهیلات ترانسپورت رایگان به محصلان.

هدف دوم: انکشاف وتوسعه اکادمیک:

1. موجودیت جواز فعالیت دیپارتمنت.
2. ایجاد برنامه دکتوراه در بخش فقه وقانون.
3. استخدام اساتید به مستوای داکتر و ماستر.
4. استخدام استادان دائمی که دیپارتمنت حد اقل پنج استاد دائمی داشته باشد.
5. افزایش بحث های علمی وتحقیقاتی و سهم گیری فعال استادان و محصلان در آن.
6. موجودبت کاریکولم ونصاب درسی ستندرد بسطح ملی وبین المللی.
7. ایجاد یک مجله علمی خاص بنام پوهنځی شرعیات پوهنتون سلام.
8. تقدیر از استادان ومحصلان ممتاز و زحمت کش.

هدف سوم: معیاری سازی وارتقاء کیفیت تحصیل:

1. اهتمام به استادان ویادگیری و یاد دهی خوب.
2. رعایت اصول ولوائح وزارت تحصیلات عالی و پوهنځی شرعیات در استخدام استادان.
3. ایجاد کمیته ترفیعات استادان.
4. رعایت تناسب تعداد محصلان به تعداد استادان یعنی برای هر ۲۰ نفر محصل یک استاد باشد.
5. زمینه سازی ماستری برای استادان که ماستری ندارند و زمینه دکتوراه برای استادان که دکتوراه ندارند.
6. تناسب استادان دائمی و قراردادی در دیپارتمنت به گونه باشد 30% دکتور 40% ماستر و10% لیسانس.
7. بلند بردن ظرفیت استادان در اداره ، صنف و میتود های جدید تدریس که به عصر فعلی همخوان باشد.
8. بلند بردن ظرفیت استادان در بحث های علمی و تحقیق.
9. زمینه سازی برای استادان در ارائه سمینارها وکنفرانسهای علمی واکادمیک.
10. شریک ساختن استادان و محصلان درهمه فعالیت های ضروری مانند پلان گزاری، تضمین کیفیت،ریسرچ وتحقیق و سهم گیری در انکشاف جامعه.
11. تقویه میکانیزم ارزیابی استادان و تطبیق جدی آن.
12. برای اندازی پروگرام اسستانت برای استادان تا برای محصلان زمینه ظرفیت سازی مهیا گردد.
13. ترتیب نمودن برنامه ها وسیرهای علمی برای استادان و محصلان.
14. فعال سازی انجمن محصلان به سطح پوهنځی.
15. زمینه سازی برای کارهای عملی و ایجاد محاکم تمثیلی برای محصلان.
16. معیاری سازی کاریکولم ورفع نواقص آن از طریق مراجعه دقیق و دوره ئی.
17. بلند بردن ظرفیت مسولین دیپارتمنت ها وکمیته ها در معیاری سازی کاریکولم از طریق کنفرانسها و ورکشافها.
18. تقویه وغنی سازی کتابخانه از لحاظ منابع درسی وپیشنهاد کتب مورد ضرورت دیپارتمنت ها به مرجع زیرربط.
19. تطبیق معیارهای ارتقاء و اعتباردهی.

هدف چهارم: بلند بردن توانائی های تحصیلی،ریسرچ وتحقیق:

1. تقویت کمیته تحقیق وریسرچ بسطح دیپارتمنت.
2. مشخص ساختن عرصه های تحقیق به اساس نیازمندی جامعه.
3. در هر سال از ۱۰ ال ۱۵ پروژه تحقیقی از طرف همه استادان دیپارتمنت تکمیل گردد.
4. پروژه ها تحقیق محصلان باید آغاز گردد و در هر سال از ۱۵ الی۲۰ پروژه تحقیقاتی به سر برسانند.
5. هر استاد در هر سمستر باید یک پروژه تحقیقاتی داشته باشد.
6. تحقیقات علمی استادان بعد از رعایت محتوی و اصول وتائید کمیته تحقیق پوهنځی به کمیته تحقیقات مرکزی برای نشر ار سال گردد.
7. سمینار ها و کنفرانسهای عملی متعدد برای ظرفیت سازی استادان و محصلان دائر گردد.
8. نشر یک مجله علمی بسطح پوهنځی ونشر مقالات و تحقیقات استادان و محصلان در آن .
9. جابجا سازی مضامین در مورد تحقیق در کاریکولم.
10. مکلف ساختن محصلان از طرف اساتید برای تحقیقات کوچک عملاً در صنف.

هدف پنجم: خدمات و تسهیلات لازم برای محصلان:

1. تسهیلات لازم برای درج شکایات محصلان.
2. موجودیت پلانهای استراتیژیک به سطح دیپارتمنت برای بهبود خدمات لازم.
3. نو سازی و بهتر سازی و سائط ترانسپورتی.
4. نوسازی و بهتر سازی و سایل درسی در صنوف با پیشرفت های تکنالوژی معاصر.
5. غنی سازی کتابخانه مرکزی بخش ذکور و اناث.
6. برگزاری ورکشافها، سمینارها وکنفرانسها برای ظرفیت سازی از طرف مدیریت محصلان.
7. پلان گزاری و راپوردهی به مراجع مربوطه برای پیشبرد وتعالی همه جانبه.
8. اگاهی دهی محصلان و استادان از آزادی های اکادمیک.
9. تقویت روابط اجتماعی وخدماتی میان محصلان.
10. متعهد بودن محصلان به ارزش های دینی وملی.
11. انعقاد مجالس با محصلان و اجراءات لازم به ارتباط نظریات و پیشنهادات شان .
12. زمینه سازی سیرهای علمی برای محصلان.

هدف ششم: سهم گیری در انکشاف جامعه:

1. مراجعه کاریکولم به خاطر نیاز های انکشافی جامعه وجوابگو چالش های که جامعه ما به آن روبرو است.
2. تقویت رابطه با فارغان پوهنځی از طریق انجمن محصلان بخاطر درک کردن نیازهای واقعی جامعه وبرنامه های اصلاحی آن.
3. استوار نمودن پلانهای کاری سالانه به اساس نیاز های جامعه بسطح دیپارتمنت.
4. جمع آوری مطالب مورد نیاز جامعه در مجالات مختلف از صفحات اجتماعی کنفرانسها، بروشورها، کتابها و وسایل ارتباط جمعی و راه های حل آن.
5. ارایه کنفرانسهای وسمینارها برای اقسام مختلف جامعه خاصتآ محصلان پوهنځی به خاطر ظرفیت سازی وارتقاء سویه علمی شان.

6. شریک ساختن نتایج تحقیقات علمی با اساتید و محصلان ازطریق صفحات اجتماعی، ومجلات علمی و کنفرانسها بخاطر ارتقاء ظرفیت ورشد مواهب.
7. ایجاد روحیه داوطلبانه در پلانهای کاری استادان و کارمندان اکادمیک بخاطر رشد وتعالی جامعه.
8. سهم گیری استادان، محصلان وکارمندان بشکل رضا کارانه در انکشاف جامعه از طریق فعالیت های عامه.
9. سهم گیری مصالح عامه و زیبائی شهر و در اداء مسولیت های اجتماعی.

هدف هفتم: استفاده از وسایل الیکترونیکی و تکنالوژی معلوماتی:

1. استفاده درست از وسایل الیکترونیکی و تکنالوژی معلوماتی در مجالس تعلیم،تحقیق وتدریس درهمه صنوف.
2. ارتقاء ظرفیت استادان، محصلان وکارمندان در مورد استفاده از تکنالوژی معلوماتی و وسایل الیکترونیکی در عرصه های علمی وتدریسی.
3. فراهم سازی انترنت سریعتر برای همه اعضاء اکادمیک برای استفاده از آن در اجراءات عملیه ریسرچ و تحقیق .
4. انکشاف کتابخانه ډیجیتلی موجوده از طریق ایجاد یک سافت ویر برای ترتیب کتاب های موجوده.
5. جابجا سازی همه برنامه ها ، ارزیابی ها، اسناد علمی و اداری در دیتابیس پوهنځی.
6. ډیجیتلی سازی همه امور علمی و اداری دیپارتمنت برای تقویت اقتصاد و کم مصرف شدن کاغذ بخاطر رشد و انکشاف جامعه.

هدف هشتم: روابط با جامعه و محیط اکادمیک:

1. امضاء تفاهم نامه ها با تعداد از نهاد های علمی دولتی وخصوصی.
2. تعاون وهمکاری در اجراء تحقیق وریسرچ مشترک با دیگر نهاد های علمی.
3. زمینه سازی برای زیادت های متبادل استادان ومحصلان برای برنامه های مختلف.
4. زمینه سازی سیرهای علمی برای استادان ومحصلان بخاطر تقویت رابطه استاد با محصل.
5. ترویج فرهنگ مطالعه اجتماعی، نوشتن مقالات اجتماعی وآشنائی به کتابت و مشاعره گروهی.
6. جهت ارتقاء ظرفیت استادان و محصلان ایجاد برنامه های علمی واکادمیک مشترک میان نهاد های علمی و تحصیلی.
7. روابط با مردوم موثر و اشخاص با نفوذ در جامعه و اگاهی دهی به انان.

کادر علمی دیپارتمنت فقه و قانون:

کادرعلمی دیپارتمنت فقه و قانون باسطح تحصیلی، رشته تحصیلی،رتبه علمی وتجربه علمی سابقه:

شماره	اسم/تخلص	ولد	دیپارتمنت مربوطه	درجه تحصیلی	رشته تحصیلی	محل فراغت	فیصدی نمرات	رتبه علمی	نوع قرار داد
	وزیرمحمد سعیدی	عیدمحمد	آمردیپارتمنت فقه وقانون	ماستر	فقه و قانون	دعوت الجهاد	93.57	پوهنمل	دائمی
	شیر محمد انوری	محمد انوری	فقه و قانون	جریان ماستری	فقه و قانون	سلام	------	-------	دائمی
	عبدالملک ثاقب	فیض الله	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	پوهنتون سلام	97		دائمی
	محمد طاهر قاسمی	عبد الظاهر	فقه و قانون	ماستر	تفسیر و علوم القرآن	پوهنتون بین المللی اسلام آباد	87.5		دائمی
	انعام الله رحمانی	عبد الحیا	فقه و قانون	جریان ماستری	فقه و قانون	پوهتون سلام	----		دائمی
	محمدیونس ابراهیمی	داودشاه	فقه وقانون	دکتور	فقه وقانون	پوهنتون کابل	92	پوهنمل	قراردادی
	اسدالله میاخیل	سمیع الله	فقه و قانون	ماستر	فقه و قانون	پوهنتون سلام	93		قراردادی
	خوشحال رفیع	حاجی سیف الرحمن	فقه و قانون	ماستر	حقوق جزاء	جامعه مصطفی	80.5		قراردادی
	احمد نور واقف	صدرالدین	فقه وقانون	ماستر	فقه و قانون	پوهنتون کابل	82.12		قراردادی
0	امان الله امانی	شیرمحمد	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	پوهنتون دعوت	85		قراردادی
1	سید حبیب شاکر	شایسته خان	فقه وقانون	ماستر	فقه و قانون	دعوت والجهاد	1.5	پوهاند	قراردادی
2	سید مصطفی حماس	عبدالرزق	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	پوهنتون سلام			قراردادی
3	سید حجت الله نجیح	سیدعبدالغفار	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	پوهنتون کابل			قراردادی
4	صدیق الله عزیزی	عزیزالرحمن	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	مصرقاهره			قراردادی
5	عقیب الله محتاط	عبدالحکیم محتاط	فقه وقانون	ماستر	فقه و قانون	پوهنتون کابل	1.52		قراردادی

شماره	اسم/تخلص	ولد	دیپارتمنت مربوطه	درجه تحصیلی	رشته تحصیلی	محل فراغت	فیصدی نمرات	رتبه علمی	نوع قرار داد
6	فضل الرحمن حنیف	فیض محمد	فقه وقانون	ماستر	تفسیر وحدیث	پوهنتون سلام			قراردادی
7	محمدسرور کاظمی	عبدالکریم	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	دعوت الجهاد			قراردادی
8	وجیه الله ناصح	عبدالوکیل	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	پوهنتون کابل		پوهنیار	قراردادی
9	سمیع الله سادات	محمد افضل	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	پوهنتون سلام	9.	پوهیالی	قراردادی
0	نقیب الله حیات	حیات الله	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	پوهنتون سلام			قراردادی
1	رفیع الله عطاء	حاجی محمود	فقه وقانون	دکتور	فقه وقانون	پوهتون اسلامی اسلام آباد	2.27		قراردادی
2	شایسته نایب یوسفی	محمد غفور	فقه وقانون	جریان ماستری	فقه وقانون	پوهنتون سلام	----		قراردادی
3	عبد الکریم فضلی	محمد طاهر	فقه وقانون	ماستر	فقه و قانون	پوهنتون سلام	5.11	پوهاند	قراردادی
4	محمد حسین سعید	حدا رحم	فقه وقانون	ماستر	فقه وقانون	پوهنتون سلام			

احصائیه استادان دایمی با رتبه تحصیلی وعلمی (دیپارتمنت فقه و قانون)

شماره	رتبه تحصیلی	تعداد	شماره	رتبه علمی	تعداد
1	تعداد دکتور	0	1	پوهاند	0
2	تعداد ماستر	3	2	پوهنوال	0
3	تعداد لیسانس	2	3	پوهندوی	1
4			4	پوهنمل	0
5			5	پوهنیار	0
6			6	پوهیالی	0

احصائیه استادان قرار دادی با رتبه تحصیلی و علمی (دیپارتمنت فقه و قانون)

شماره	رتبه تحصیلی	تعداد	شماره	رتبه علمی	تعداد
1	تعداد دکتور	2	1	پوهاند	2
2	تعداد ماستر	16	2	پوهنوال	0
3	تعداد لیسانس	1	3	پوهندوی	0
4			4	پوهنمل	1
5			5	پوهنیار	1
6			6	پوهیالی	1

روش و زبان تدریس در دیپارتمنت فقه و قانون:

یکی از ویژه گیهای دیپارتمنت فقه و قانون در تدریس، تعین متون عربی سابق است تا رابطه حال با ماضی منقطع نشود، و محصل با زبان عربی که اساسات دینی مقدس اسلام به آن مرتبط است اشنائی حاصل نموده و مورد ارتقاء ظرفیت خویش قرار گیرد، بناءاً تدریس به زبان عربی در دیپارتمنت اصل است اما وقت ضرورت از زبان های رسمی (پشتو و دری) نیز استفاده صورت میگیرد.

زبان عربی در دوره لیسانس ۵۰ ٪ و دوره ماستری ۱۰۰ ٪ تطبیق شده است و تدریس به این زبان جریان دارد، باید تذکر نمایم که اکثریت محصلان دیپارتمنت فارغین مکاتب لیسه ها و مدارس بوده و به زبان عربی اشنائی کامل ندارند فلهذا زبان تدریس در دوره لیسانس بعد از زبان عربی زبان های رسمی کشور (پشتو و دری) نیز میباشد.

ارزیابی های قابل تنفیذ در دیپارتمنت فقه و قانون:

در سطح دیپارتمنت فقه و قانون پنج قسم ارزیابی به همکاری مدیریت تضمین کیفیت ومدیریت تدریسی صورت میگیرد:

۱ - ارزیابی مفردات:

در هفته ما قبل آخر سمستر جاری فورم ارزیابی مفردات از طرف آمریت دیپارتمنت از طریق مدیریت تدریسی به نماینده صنف توزیع و نماینده صنف به مشوره محصلان در داخل صنف آن را خانه پری می نمایند، مفردات درسی هر مضمون همرای نماینده صنف موجود میباشد و در روشنی آن درس استاد که در هفته چندم؟ و عنوان چندم؟ میباشد صورت میگیرد و بعداً توسط مدیریت تدریسی ثبت و را جستر کمپیوتر میشود، و نتیجه آن در آخیر امتحانات فاینل بدست استادان داده میشود.

۲ - ارزیابی استادان از طرف محصلان:

طرزالعمل طوری است که از طرف مدیریت تضمین کیفیت برای ۱۰ نفر محصلان ممتاز و لائق فورم ارزیابی در تالار پوهنتون توزیع میگردد. بعداً جمع آوری و ثبت کمپیوتر پوهنځی میگردد و نتیجه آن در آخیر امتحانات فاینل بدست استادان داده میشود.

۳ - ارزیابی استادان از طرف آمریت دیپارتمنت:

طرزالعمل قسمی است که برای هر استاد یک فارم خاص به اسم او میباشد و از طرف آمریت دیپارتمنت هر استاد مستقل ارزیابی میگردد کوائف حضور و غیاب استاد – همکاری او به دیپارتمنت، جدیت استاد در درس و غیره امور دیده و سنجیده میشود و طبق آن استاد ارزیابی و نتیجه آن برای ثبت و راجستر به مدیریت تدریسی ارسال میگردد و بعداً بدست استاد داده میشود.

۴ - ارزیابی إداره دیپارتمنت از طرف استادان:

در مدیریت تدریسی یک صندوق خاص برای ارزیابی اداره از طرف مدیریت تضمین کیفیت مانده میشود و فورم خاص که از طرف مدیریت تضمین کیفیت آمده به استادان توزیع و هر استاد نظر خویش را به ارتباط اداره در آن ابراز می نماید- بدون اینکه استاد در آن نام خویش را به تحریر در آورد ارزیابی، و در صندوق بدست خویش می اندازد. و بعد از جمع آوری همه فارم، ثبت و راجستر آن در مدیریت تدریسی صورت میگرد. و نتیجه آن از طرف پوهنځی به همه ادارات مربوطه ارسال میگردد.

۵ - ارزیابی خودی استاد:

طرزالعمل قسمی است که فورم ارزیابی بدست اساتید داده میشود و استاد مضمون آن در همان صنفی که در آن درس دارد توزیع نموده و محصـل در آن ادرس خویش را تحریر نمی نماید بعداً اسـتاد آنرا جمع آوری نموده، و بیرون از صـنف آنرا مطالعه و برای نواقص و کمبودها پلان بهبود تدریس را تهیه و ترتیب نموده و در سـمسـتر جاری آن کمبودی ها را پوره و طبق آن تدریس را به پیش میبرد.

کمیته های دیپارتمنت فقه و قانون:

هم اکنون در سطح دیپارتمنت فقه وقانون هفت کمیته کار ها و امور محوله شان در مطابق به طرز العمل و لایحه به پیش می برند و هر کدام از خود دارای پلان کاری، کتاب ثبت جلسـات، تقسـیم اوقات کاری، اعضـاء می باشـد که قرار ذیل توسـط جدول چنین نشان داده می شود:

چارت کمیته های دیپارتمنت فقه و قانون و اعضای آنها
ارزیابی اصلاحی
استاد انصاف
مسئول
شیرمحمدانوری
عضو
وزیرمحمدسعیدی
عضو
سربلندحلیمی
عضو
عبدالملک ثاقب
عضو
تحقیقات علمی
استاد قاسمی
مسئول
وزیرمحمدسعیدی
عضو
عبدالملک ثاقب
عضو
عبدالقادر غزنوی
عضو
عبدالرقیب انصاف
عضو
راهنمای صنوف
استاد قاسمی
مسئول
عبدالملک ثاقب
عضو
شیرمحمدانوری
عضو
عبدالرقیب انصاف
عضو
عبدالقادر غزنوی
عضو
نظارت ازمنابع درسی
استاد غزنوی
مسئول
سربلندحلیمی
عضو
عبدالملک ثاقب
عضو
ا. د. ابراهیمی
عضو
شیرمحمدانوری
عضو
تدوین پلان استراتیژیک
استاد سعیدی
مسئول
محمدطاهرقاسمی
عضو
عبدالرقیب انصاف
عضو
عبدالملک ثاقب
عضو
شیرمحمدانوری
عضو
تضمین کیفیت
استاد انوری
مسئول
محمدطاهرقاسمی
عضو
وزیرمحمدسعیدی
عضو
ا. د. حسام عضو
عبدالقادرغزنوی
عضو
کاریکوم ,وانکشاف نصاب
استاد ابراهیمی
مسئول
محمد طاهر قاسمی
عضو
شیر محمد انوری
عضو
سر بلند حلیمی
عضو
ا. د. حسام عضو

احصائیه فارغان ومحصلان موجود در دیپارتمنت فقه و قانون:

الف – فارغان دیپارتمنت فقه و قانون:

شماره	دور / سمستر / سال	دیپارتمنت	تعداد		مجموعه	ملاحظات
			ذکور	اناث		
1	دور اول فارغان سمسترخزانی سال 1391	فقه وقانون	0	0	0	
2	دور دوم فارغان سمستر بهاری سال 1392	فقه وقانون	74	20	94	
3	دور سوم فارغان سمستر خزانی سال 1392	فقه وقانون	115	58	173	
4	دور چهارم فارغان سمستر بهاری سال ۱۳۹۳	فقه وقانون	34	25	59	
5	دور پنجم فارغان سمستر خزانی سال1393	فقه وقانون	67	57	124	
6	دور ششم فارغان سمستر بهاری سال 1394	فقه وقانون	19	22	41	
7	دورهفتم فارغان سمسترخزانی سال 1394	فقه وقانون	44	52	96	
8	دورهشتم فارغان سمستر بهاری سال 1395	فقه وقانون	24	0	24	

9	دور نهم فارغان سمستر خزانی سال 1395	فقه وقانون	26	56	82	
10	دور دهم فارغان سمستر بهاری سال 1396	فقه وقانون	18	32	50	
11	دور یازدهم فارغان سمسترخزانی سال 1396	فقه وقانون	40	101	141	
13	دور دوازدهم فارغان سمستر بهاری سال1397	فقه وقانون	9	23	32	
14	دور سیزدهم فارغان سمستر خزانی سال 1397	فقه وقانون	52	96	148	
15	دور چهاردهم فارغان سمستر بهاری سال 1398	فقه وقانون	23	28	51	
16	دور پانزدهم فارغان سمستر خزانی سال 1398	فقه وقانون	38	63	101	
17	دور شانزدهم فارغان سمستر بهاری سال 1399	فقه وقانون	2	2	4	
18	دور هفدهم فارغان سمستر خزانی سال 1399	فقه وقانون	36	44	80	
19	دور هیجدهم فارغان سمستر بهاری سال 1400	فقه وقانون	19	28	47	

20	دور نوزدهم فارغان سمستر خزانی سال 1400	فقه وقانون	32	66	98	
21	دور بیستم فارغان سمستر بهاری سال 1401	فقه وقانون	23	49	72	
22	دور بیست ویکم فارغان سمستر خزانی سال 1401	فقه وقانون	27	13	40	
23	دور بیست و دوم فارغان سمستر بهاري سال 1402	فقه وقانون	20	0	20	
مجموعه عمومی فارغین					1587	

با این حساب به تعداد (1587) تن محصل ذکور و اناث در بیست و دو دور فراغت این دپیارتمنت فارغ گردیده است .

باء – محصلین موجود در دیپارتمنت فقه و قانون:

محصلین موجود در دیپارتمنت در سال (1402) سمستر بهاری بر اساس تفکیک ذکور و اناث و سمتر قرار آتی است:

سال	محصل / محصله	تعداد محصلان	ارتقاء	چانس دوم	چانس سوم	چانس چهارم	منفکي	دراپ	ملاحظات
سمستر اول	ذکور	52							
	اناث	0							
سمستر دوم	ذکور	22							
	اناث								
سمستر سوم	ذکور	19							
	اناث								
سمستر چهارم	ذکور	17							
	اناث								
سمستر پنجم	ذکور	33							
	اناث								
سمستر ششم	ذکور	0							
	اناث								
سمستر هفتم	ذکور	22							
	اناث								
سمستر هشتم	ذکور	26							
	اناث								

معیار ها، طرز العمل ها و پالیسی های قابل تعمیل در سطح دیپارتمنت فقه و قانون:

دیپارتمنت فقه که زیر چپتر پوهنځی شرعیات وقانون کار های اداری علمی خویش به پیش می برد همواره طبق لوائح، مقررات، معیارها و پالیســی های وزارت تحصــیلات عالی کار می کند، معیارها و طرزالعمل ها، پالیســی ها و لوائح که دیپارتمنت امور خویش را در روشنی آن تنظیم نموده قرار ذیل میباشد.

الف - معیارها:

1. معیارهای استاد موفق.
2. معیارهای تقدیر استادان.
3. معیارهای تقدیر نماینده گان صنوف.

ب - طرزالعمل ها:

1. طرزالعمل پذیرش اساتید در کدر علمی.
2. طرزالعمل انفکاک استادان.
3. طرزالعمل تخلفات و مجازات.
4. طرزالعمل کمیته سمع شکایات، نظم و دسپلین بخش کادر علمی.
5. طرزالعمل کمیته سمع شکایات، نظم و دسپلین بخش محصلان.

ج - پالیسی ها:

1. پالیسی اخلاقی.
2. پالیسی انصاف و عدالت.

د - لوائح:

1. لائحه رئیس و معاون پوهنځی.
2. لائحه مدیر تدریسی.
3. لائحه همکاران

معیار های استاد موفق

هرچند خصوصیات یک استا د موفق یک مسله نسبی می با شد ودر موقعیت ها ومحیط های مختلف، متفاوت است. بااین حال تحقیقات مختلف انجام یافته دراین زمینه نشــان می دهد که اســتادان خوب بطور کلی خصــوصــیات مشــترکی دارندکه در ذیل مهمترین آنها اشاره می شود:

۱- پلان درسی مطابق تقویم اکادمیک: استادباید پلان درسی مطابق مفردات درسی وهفته های درسی دردست داشته، آغاز وپایان درس به وقت معین باشد.

۲- مسئولیت پذیری: تعهد واخلاص در تدریس با درنظر داشت ارزشهای دینی واجتماعی.

۳- انگیزه به تدریس: استاد باید انگیزه جدی به درس جدید داشته باشد.

۴-اماده درست به تدریس: استاد باید اماده گی درست به درس خود داشته باشد.

۵- علاقه به تدریس: استاد باید به آموزش، تدریس وهمچنین موضوعی که درس میدهد علاقه مندی داشته باشد.

٦- تمایل به یادگیری: استاد خوب کسی است که همیشه احساس نیازبه یادگیری وفراگیری مطالب تازه داشته باشد ومطالعات خود را پس از کسب سند تحصیلی متوقف نکند.

۷- حس مهربانی وهمدردی با محصلان: استاد باید رفتارش به گونه ای باشد که محصلان بتوانند آزادانه ناراحتی ها ومشکلات خود را با او در میان بگذارند ومطمین باشند به خاطر اشتباهاتشان مورد انتقاد او واقع نخواهند شد.

۸- روحیه همکاری: یک استاد خوب همیشه آماده همکاری با اداره ودیگر استادان است. خصوصاً اگر احساس کند که وجودش دراین همکاری موثر ولازم است.

۹- ارزیابی از فعالیت های آموزشی: استاد خوب به گونه ای منظم فعالیت های آموزش محصلان را ارزیابی می کند تا مشخص شود چه میزان از هدف های آموزشی هر صنف تحقق یافته است.

۱۰- رعایت انصاف وعدالت در برخورد ارزیابی ها: یکی از مهمترین خصوصیات استاد مورد علاقه محصلان عدالت است محصلان به اظهار نظر استاد در مورد اهمیت می دهند وچنانچه ارزیابی استاد منصفانه نباشد موجب کینه ودشمنی در نتیجه فاصله گرفتن محصلان از استاد می گردد. هر گونه تبعیض می تواند زخم های عمیقی را برجای بگذارد که به سادگی فراموش نخواهند شد.

۱۱- آشنایی با اصول روان شناسی: استاد خوب علاوه برداشتن تخصص در زمینه ای که تدریس می کند باید با اصول کلی روانشناسی نیز آشنایی داشته باشد.

۱۲- قدرت بیان: استاد خوب بایداز این قابلیت برخوردار باشد.

۱۳- استفاده از روش های جدید وموثر ومثالهای زنده برای تدریس.

۱۴- آراستگی ظاهر: از نظر ظاهر باید کاملاً آراسته ، پاگیزه ومنظم باشد.

۱۵- وقاروسنگینی: پرهیز از گفتار وحرکات که منافی وقار وسنگینی می گردد.

۱٦- انتقاد پذیری: داشتن صبر وشکیبایی در برخورد با محصلان ، عدم کینه وعدم عصبانیت با آنها.

۱۷- شناسای استعداد های نهفته در شخصیت محصلان و شگوفای استعداد های آنها.

۱۸- تشویق محصلان برای سوال کردن وکار های گروهی.

۱۹- پرهیز از استعمال القاب ناپسند،استعمال دخانیات ومسکرات وهم چنان اجتناب از هرنوع تعصبات در برابر محصلان.

۲۰- به حضور وغیاب محصلان اهمیت قایل بوده وعلل غیاب آنهارا جویا می شود.

۲۱- تکمیل نمودن مفردات درسی در جریان سمستر طبق تقسیم بندی مقرر ومعین.

این معیارهای استاد موفق بتاریخ ۱۳۹۵/۲/۷ در مجلس شورای علمی پوهنځی شرعیات وقانون مطرح و تصویب گردید.

معیار های تقدیر استادان

۱-استاد در طول سمستر در صورت عدم عذر معقول حاضری مکمل داشته باشد.

۲-استاد مفردات خویش را در امتحان 20 ٪ و فاینل حد اقل 90 ٪ تکمیل کرده باشد.

۳-ارزیابی محصلان در حق استاد مثبت و از 85 ٪ کمتر نباشد.

۴-در سمستر فعلی کار تحقیقی، علمی و ریسرچ داشته باشد.

۵-اداره پوهنځی در مورد حاضری، درس، همکاری به اداره پوهنځی و تعامل استاد، نظر مثبت داشته باشد.

٦-استاد بشکل عام از حسن سلوک و آداب و اخلاق اسلامی برخوردار باشد.

۷-موافقه و فیصله شورای علمی پوهنځی در حق شان حتمی و لازمی می باشد.

ملاحظه:

۱ - وفات اقارب -مریضی شدید- عروسی سفر بشرطیکه هماهنگی با اداره پوهنځی داشته باشد از جمله اعذار شمرده میشود در غیر آن معذور محسوب نمی گردد.

معیارهای تقدیر نمایندگان صنوف

اعضاء علمی پوهنځی شرعیات وقانون روز دو شنبه مورخه 1397/2/3 هـــ ش جلسه نموده و به ارتباط تعین معیار برای تقدیر نمایندگان صنوف تصویب ذیل صورت گرفت:

1. **همکاری به اداره پوهنځی در امور علمی و اداری.**
2. **حضور دائمی نماینده در صنف.**
3. **حل مشکلات خورد و ریزه در داخل صنف.**
4. **رساندن مشکلات صنف و محصلات به اداره پوهنځی به وجه احسن.**
5. **تعامل حسنه با استادان و اطاعت از ارشادات آنها.**
6. **رساندن پیام و هدایات اداره به محصلان به وجه بهتر مطاب وقت و زمان.**
7. **همکاری با استادان در پیشبرد مفردات.**
8. **همکاری با آمرین دیپارتمنت ها در تطبیق کاریکولم.**

طرز العمل پذیرش اساتید در کدر علمی

پوهنځی شرعیات وقانون پذیرش اســتادان را طبق لائحه وزارت تحصــیلات عالی با در نظر داشــت شرایط ذیل اجراءات می نماید:

1. **متقاضی شهرت مکمل خویش را ضم درخواستی، با کاپی تذکره تابعیت به دیپارتمنت مربوطه تسلیم نماید.**
2. **سند تحصیلی (دیپلوم) داشته باشد.**
3. **ترانسکرپت نمرات داشته باشد.**
4. **پوهنځی اولویتها از قبیل رتبه علمی، تقدیرنامه ها، آثارعلمی، حسن سیرت و تجارب تدریسی را در نظر می گیرد.**

5. کسانیکه در خارج تحصیل کرده باشد مکتوب ارزیابی انسجام امور اکادمیک وزارت تحصیلات عالی را با خود داشته باشد.
6. امتحان تحریری و تقرری (ارایه کنفرانس) هر دو توسط یک هیئت اخذ می گردد.
7. فیصدی ماستر ۸۰ ٪.
8. فیصدی لیسانس ۷۵ ٪ .
9. قرارداد حتماً صورت می گیرد.
10. هر دیپارتمنت فارغ ده حد اقل ۴ اسناد دائمی داشته باشد.
11. سن لیسانس از ۳۰ سال به پایین.
12. سن ماستر از ۳۵ سال به پایین.
13. سن دکتور از ۴۰ سال پایین.
14. استادان خارجی به حیث استاد دائمی در پوهنځی پذیرفته نمی شود.
15. تمام اسناد تحصیلی اساتید اصلی باشد- فوتو کاپی قبول نیست.

طرز العمل انفکاک استادان

پوهنځی شرعیات وقانون چون متضمن تحصیلات عالی با کیفیت عالی میباشد و خود را در قبال محصلان ایماناً و وجداناً مسؤول میداند و از سوی دیگر رشد علمی و ارتقای ظرفیت محصلان را مرتبط با داشتن استادان متخصص و متعهد میداند بناءً استادانیکه از لایحه وظایف خویش مکرراً تخطی نماید و یا آنرا نقض نمائید و مسؤلانه وظایف خویش را انجام نمی دهد و در نتیجه باعث عدم رضایت محصلان از روند تدریس آنها میگردد و یا هم با معیارهای علمی و فیصله های پوهنځی و دیپارتمنت توجه نکرده است و معیارهای یک استاد موفق را دارا نبوده با در نظر داشت رعایت مراتب ذیل بصورت موقت و یا دایمی منفک خواهد گردید.

۱-عدم تسلط استاد بر مضمون سپرده شده از طرف دیپارتمنت مربوطه.

۲-شکایت مکرر محصلان از استاد و عدم موفقیت او در ارزیابی هیئت تعین شده دیپارتمنت.

۳-استاد در صورت عدم رعایت وظایف محوله خویش که از طرف پوهنځی به وی محول شده است.

۴-استاد در صورت تکرار تخطی از طرف پوهنځی اخطار شفاهی و بعداً اخطار کتبی داده میشود.

۵-هر گاه استاد با دو اخطار قبلی اصلاح نه شد و در روند تدریس خویش تغیری ایجاد نکرد پوهنځی صلاحیت پیشنهاد انفکاک مؤقتی و یا دایمی استاد را خواهد داشت.

این طرز العمل از تاریخ ۱۳۸۸ نافذ و قابل تطبیق میباشند.

طرز العمل تخلفات و مجازات

1. توصیه (دین نصیحت است).
2. اخطاریه شفاهی.
3. اخطاریه تحریری.
4. احظار کردن ولی الأمر.
5. محرومیت از درسی یک یا چند مضمون برای یک هفته.
6. محرومیت از درس یک یا چند مضمون برای مدت دو یا سه هفته.

7. انفکاک و اخراج مؤقت.
8. انفکاک و اخراج دائمی.
9. پرداخت خساره.
10. موارد: ۳-۲-۱ و ۴ به اســا تصــمیم کمیته نظم و دســپلین پوهنځی و موارد ۷-٦-۵ و ۸ به اســاس پیشــنهاد کمیته نظم و دسپلین و تائید شورای علمی پوهنځی عملی می گردد.

طرزالعمل کمیته سمع شکایات نظم ودسپلین

بخش اساتید وکدر علمی

کدر علمی پوهنتون حق دارد تا شـکایات ، انتقادات واعتراضـات خویش را کتبآ به مسـول کمیته ، معاونیت علمی ویا ریاسـت پوهنتون تسلیم نماید درصورت عدم رسیده گی به انان میتواند از طریق (صندوق شکایات) نصب شده در محلات مختلف پوهنتون استفاده نماید ، اساتید پوهنتون میتوانند در بخش های ذیل شکایات خویش را درج سیستم نمایند.

1. کمیته سمع شکایات مکلف است تا شکایات اساتید وکدر علمی پوهنتون را ثبت وراجستر کتاب تصاویب نموده وبعدآ طبق اولویت ها تصامیم اتخاذ نماید.
2. شکایات ،کتبی واستوار به اسناد حقایق، دلائل وعاری از هرگونه تعصبات باشد.
3. پوهنتون مکلف است تا بنود عقد قرار اساتید را رعایت نماید در صورت تخلف از بنود عقد قرارد، اساتید وکدرعلمی پوهنتون حق شکایت به مراجع مربوطه دارند.
4. شکایت باید جنبه اصلاحی وخیر خواهی داشته وغیر مغرضانه باشد.
5. کدرعلمی پوهنتون در مقابل هر منکر حق شکایت دارند.
6. کدر علمی پوهنتون حق دارد تا در برابر تلف شدن امتیاز کدری خویش شکایت نمایند.
7. کدر علمی پوهنتون حق دارد تا در برابر تعصبات مذهی، تنظیمی، لسانی، قومی وسمتی شکایت نمایند.
8. کدر علمی پوهنتون حق دارد تا از برخورد نا مناســب محصــلان،اعم از بی احترامی، بداخلاقی، عدم رعایت لوایح و مقررات شکایت نمایند.
9. کدر علمی پوهنتون حق دارد تا در برابر عدم اطاعت منسوبین اداری پوهنځی شکایت نمایند.
10. کمیته ســمع شــکایات مکلف اســت تا اجراءات خویش رابه زود ترین فرصــت به دســترس اســاتید وکدر علمی پوهنتون قرار دهند.

طرز العمل کمیته سمع شکایات ، نظم و دسپلین

بخش محصلان

1. کمیته مکلف است تا شکایات را ثبت و راجستر کتاب تصاویب نموده، و بعداً طبق اولویت ها تصامیم اتخاذ نماید.
2. تحقیق و بررسی همه جانبه موضوعات و تخلفات راجع شده به کمیته.
3. استوار بودن شکایت به اسناد و حقائق ، و عاری از هر گونه تعصبات باشد.
4. بررسی شکایت توسط یک هیئت مؤظف از طرف پوهنتون.
5. فیصله کمیته به اکثریت آراء قابل اعتبار میباشد.

6. در صورت مثبت بودن شکایت اقدام عاجل برای حل معضله و دریافت بدیل.
7. در صورت تکرار تخلف و عدم احترام به لوائح و طرزالعمل کمیته، محول کردن قضیه و اشخاص برای تصمیم گیری نهائی به مقامات علیاء پوهنتون.
8. صندوق شکایات در (بخش ذکور و اناث) و طبق ضرورت پوهنځی ها نصب و توسط هیئت خاص هفته یکبار چک شود.
9. کمیته فرعی سمع شکایات، نظم و دسپلین پوهنځی راپور اجراءات خویش را طبق طرزالعمل که دارد به کمیته اصلی پوهنتون سمستر وار کتباً ارسال نماید.
10. در صفحه انترنتی پوهنتون نیز برای درج و نتیجه شکایت، جای گذاشته شود.
11. طرزالعمل تخلفات و مجازات قرار ذیل میباشد.
    i. توصیه (دین نصیحت است).
    ii. اخطاریه شفاهی.
    iii. اخطاریه تحریری.
    iv. احضار کردن ولی الأمر.
    v. محرومیت از درس یک یا چند مضمون برای یک هفته.
    vi. محرومیت از درس یک یا چند مضمون برای دو یا سه هفته.
    vii. انفکاک و اخراج مؤقت.
    viii. انفکاک و اخراج دائمی.
    ix. پرداخت خساره.
12. موارد- ۳-۲-۱ و ۴ به اساس کمیته سمع شکایات، نظم و دسپلین عامه و موارد ۷-٦-۵ و ۸ به اساس پیشنهاد کمیته و تائید شورای علمی پوهنتون عملی می گردد.

این طرز العمل در ۱۲ شماره تهیه و ترتیب گردیده است.

پالیسی اخلاقی:

پوهنځی شرعیات و قانون از بدء تاسیس برای به دست آوردن هدفی والا و بزرگ که رضای الهی و خدمت اکادمیک به جامعه و مردم خویش است در میدان تحصیل به میان آمده است و برای به دست آوردن این دیدگاه و رسالت مقدس از هیچ گونه سعی و فداکاری دریغ نه ورزیده، و از همه درین راستا پیشتاز بوده است، چون تعهد و تخصص دو اصل اند که کدر علمی و اداری پوهنځی در خدمت آن قرار دارد و از مأموریت های مهم و اساسی خویش میداند، چیزی که برای یک جوان تحصیل یافته خیلی با ارزش و مهم است، تخصص در رشته و تعهد به ارزش های دینی و اسلامی میباشد و پوهنځی این کار را از وظائف مهم و اساسی خویش میداند فلهذا پوهنځی از منسوبین کدری و تحصیلی خویش میخواهد که اصول اخلاقی ذیل را جداً مراعات و به آن پابند باشند.

۱ - بخش اساتید:

1. استاد ظرفیت علمی و تدریسی داشته باشد.
2. استاد حیثیت پدر معنوی دارد باید دلسوز و مهربان باشد.
3. استاد از هر گونه تعصبات مذهبی، تنظیمی، قومی لسانی و سمتی مبرا باشد.
4. استاد الگو و قدوه علم و اخلاق برای محصلان و اداره باشد.
5. استاد وظیفه شناس ، متعهد به لوائح و مقررات پوهنځی و پوهنتون باشد.

6. استاد باید یک شخصیت تاثیر گزاری در عرصه تعلیم میان محصلان و اداره باشد.
7. استاد برخورد خوب و حسنه با محصلان داشته باشد.
8. استاد منظم با پلان عملیاتی انفرادی، پلان بهبود تدریس وکورس پالیسی وارد صنف شود.
9. استاد اخلاص در عمل و وظیفه تدریس خویش داشته باشد.
10. روحیه همکاری با محصلان داشته باشد.
11. ارزیابی از فعالیت های علمی محصلان وظیفه خود بداند.
12. رعایت انصاف و عدالت در ارزیابی هااز صفات وی باشد.
13. استاد باید ازقابلیت علمی خوب، قدرت بیان و تفهیم درست برخوردار باشد.
14. استادروحیه انتقاد پذیری، سوال و جواب داشته باشد.
15. استاد قدرت شناسائی استعدادهای نهفته در محصلان داشته باشد.
16. پرهیز از استعمال هرنوع القاب ناپسند و استعمال مواد مخدر (مسکرات و دخانیات) و غیره.

۲ - بخش محصلان:

1. رعایت فضای اخوت، برادری و همه پذیری میان محصلان.
2. برخورد صمیمانه و حسنه با محصلان و همصنفیان.
3. احترام گذاشتن به اساتید و کارمندان اداری.
4. احترام به لوائح ، مقررات و طرزالعمل های پوهنځی و پوهنتون.
5. احترام به ارزشهای اسلامی و دینی.
6. داشتن اخلاق عالی و ترویج آن میان محصلان.
7. اجتناب از هر گونه تعصب.
8. اخلاص در کار و عمل.
9. داشتن وقار و سنگینی و آراستگی.
10. مشارکت در نشاطات، فعالیت های صنفی و گروهی.
11. پابندی با نماز پنج گانه.
12. اجتناب از استعمال هر نوع مواد مخدر.
13. پابندی به فرهنگ اسلامی وافغانی.

۳- بخش اکادمیک:

1. داشتن استعداد و ظرفیت والا.
2. آگاهی از مفردات درسی سمستروار و روزمره.
3. مشارکت در جلسات دیپارتمنت و پوهنځی.
4. تقدیم نظریات و پیشنهادات به ارتباط مفردات درسی و کاریکولم به دیپارتمنت و پوهنځی.
5. احترام به لوائح و مقررات پوهنځی، پوهنتون و وزارت تحصیلات عالی به ارتباط کاریکولم و مفردات درسی.
6. اهتمام به ارزیابی مفردات در وسط سمستر و ختم سمستر.
7. آگاهی از ارزیابی های٪۲۰ و فاینل.

۴- بخش اداره:

1. احترام به کدر علمی و اداری پوهنځی.
2. احترام به لوائح و مقررات نظم و دسپلین در پوهنځی.
3. اهتمام به ارزش های اخلاقی و دینی.
4. روحیه همکاری با اداره پوهنځی.
5. نماینده گی درست و سالم از پوهنځی.
6. برخورد حسنه و نیک با محصلان.
7. قضاوت به عدالت و انصاف در بخش ارزیابی های مختلف.
8. پرهیز ازهرنوع گفتار و حرکات که منافی وقار و سنگینی میگردد.
9. در صورت تخلف از مقررات و لوائح موضوع به کمیته نظم و دسپلین پوهنځی محول میگرد.

پالیسي انصاف و عدالت:

پوهنځی شرعیات وقانون از بدء تاسیس در عرصه اکادمیک استوار به انصاف وعدالت بوده واین صفت را شعار اساسی ودینی و از ماموریت های مهم خود میداند. پوهنځی مختص به یک قوم، مذهب وتنظیم نبوده بلکی اقشـــار مختلف جامعه ما بدون در نظردا شت هیچ گونه برتری وتبعیض به شکل مساویانه مصروف فراگیر تحصیل خویش در آن میبا شند،ملاک برتری و شایستگی در پوهنځی تخصص، مسلکی بودن ،استعداد وظرفیت میباشد، ضوابط بالای روابط حاکم است، وهیچ کس باساس روابط شخصی و بدون ظرفیت در کدرعلمی وتحصـــیلی پوهنځی جذب شـــده نمی تواند بناءً پوهنځی در تطبیق وعملی کردن پالیســـی خویش موارد ذیل را مراعات می نماید.

الف:مکلفیت اساتید:

1. اســـاتید پوهنځی مکلف اند تا در آغاز هر درس از ســـه الی پنج دقیقه برای محصـــلین از موضـــوعات عدل وانصـــاف، اخلاق وفضیلت، اخوت وبرادری صحبت نمایند.
2. ارزیابی محصلین توسط اساتید باساس استعداد،لیاقت،عدل وانصاف می باشد در صورت بی عدالتی محصل حق تجدید نظر دارد.
3. اســاتید پوهنځی از هر گونه تبعیض وتعصـــب در برابر محصـــلین و کارمندان دوری واجتناب می ورزند وآنرا از عادات جاهلیت میدانند.
4. بررســی تخطی اســاتید از لوائح ومقررات اکادمیک بدون هیچ گونه تبعیض قومی، تنظیمی، مذهبی ولســانی بشــکل عادلانه صورت میگرید.
5. رعایت انصـــاف وعدالت در جذب کدر علمی پوهنځی مطابق لائحه وزارت تحصـــیلات عالی ، پوهنتون وپوهنځی ومطابق تخصص،مسلکی بودن و ظرفیت آنهامی باشد.

ب: مکلفیت محصلان:

1. اطاعت از همه لوائح و مقررات وطرزالعمل های وزارت تحصیلات عالی پوهنتون وپوهنځی.
2. هرگونه تخلف از لوائح و مقررات پوهنځی توسط کمیته نظم ودسپلین پوهنځی بشکل عادلانه ومنصفانه بررسی میگردد. در صورت اثبات تخلف طبق لائحه مجازات می گردد.

3. کمیته سمع شکایات پوهنځی به شکایات ، انتقادات واعترا ضات محصلان بشکل منصفانه وعادلانه ر سیده گی می نماید وقناعت محصلان را فراهم می سازد.
4. ایجاد فضای اخوت وبرادری عدل وانصاف و دوری از هرگونه تعصب، اختلاف، خشونت وتبعیض میان
5. اساتید ومحصلان.

ج: مکلفیت اداره:

1. رعایت انصاف وعدالت در جذب محصلان به اساس کانکور عمومی.
2. رعایت انصاف وعدالت در جذب کارمندان وتقسیم اوقات کاری آنها در روشنی قرارداد وانجام دادن وظیفه مطابق آن.
3. اداره مکلف به رعایت انصاف وعدالت در ارزیابی های کدر علمی واداری پوهنځی میباشد.
4. اداره مکلف ا ست تا در برابر ضوابط حاضری ، محرومیت محصلان، فیصدی تکمیل وعدم تکمیل مفردات در سی از شفافیت وعدالت کاربگیرد.
5. حقوق اساتید وکارمندان مطابق قرارداد با رضایت کامل اجراء می گردد.
6. حقوق رخصتی کارمندان علمی و اداری پوهنځی، مطابق قرارداد کار اجراء میگردد.